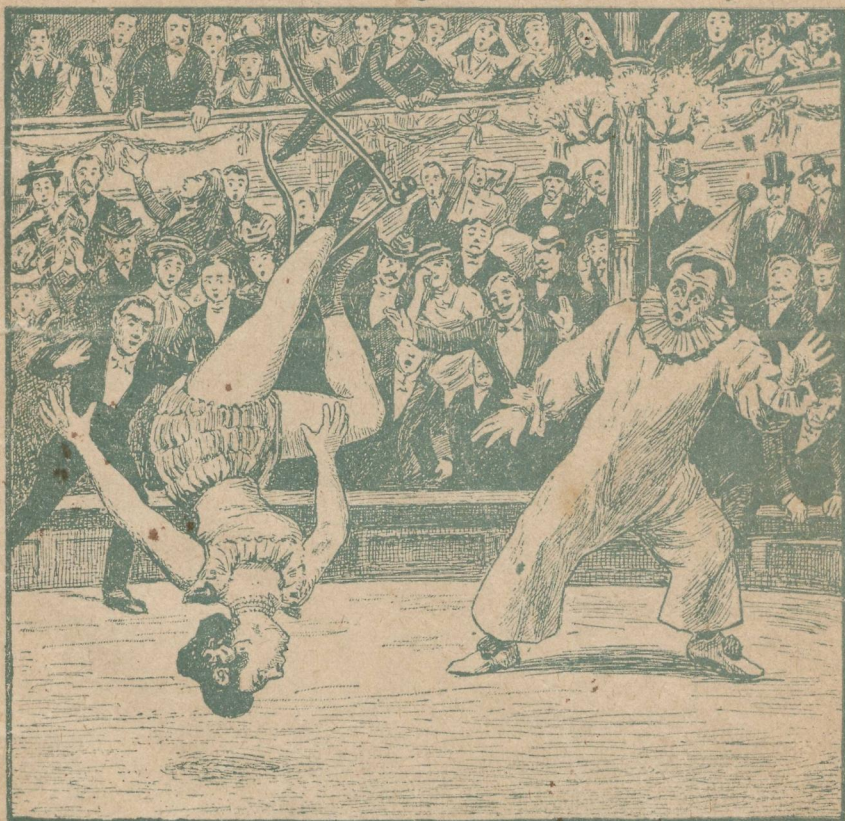

Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi päewaraamat.

Lendaw waras.

Kõrraga kõlas wali karjatus ja mies Okeania lendas määratu kõrguseit maha põrandale.

Trükitud A. Laurmann'i trükitojas, Tallinnas.

Ar 908
Doyle
EESTI

RAHVUSRAAMATUKOGU

AR

138139*

1. peatükk.

Pooleli jäenud kihlvedu.

Toredas klubimajas, kus harilikult kõige rikkamad ja tähtsamad Inglismaa nooredmehed õhtutel ajaviitmiseks koiku kogusivad, olid kõik tuad heledasti valgustatud. Vanemad jeltjiliikmed istusivad roheliste laudade taha kaardimängule, kuna nooremad healõhnalise sigari ja tassi musta kohwiga lõbustasivad. Viimaste hulgas olivad kõige esimeses reas noor lord Eduard Spenser, kes hilja aja eest oma aunnime isa jurma järele oli pärandanud ja lord Charley Billington. Mõlemad noored mehed olid head sõbrad.

Praegusel filmapilgul harutasivad nad küsimust, mis terwet Londoni huviatas. — Seeford, kallis Charley, — ütles lord Spenser, luba, et ma find natuke hoiatan, jellest hoolimata, et jul naesterahwaste juures juur õnn on. Ma olen wandunud, et jee ime ilus naesterahwas minu oma peab olema ja ma jõuan ka lord eesmärgile.

Billington naeratas usmataalt.

— Kõige pealt olen ma kade, et jull nii juur tahtmise wõim on, — ütles ta. — See tähendab et ja niijugusest lõbust lahkuda ei juuda, iegi nüüd, kui ja Ulema palati liikmets jaid.

— Mis ja jellega tahad ütelda? — küsis lord Spenser.

— Ei midagi ijeäralikku. Ega ma jellepärast find ei laida — kostis Billington, — ja tead ju, et ma alati ju kõige parem sõber olen.

— Hüwa, Hüwa! Mis aga ilujasje Okeaniasje puutub, siis oleksin ma julle wäga tänulik, kui ja minul risti tee peale

ette ei tuleks. Kui see julle aga väga suur ohver on, nõh siis walmista ennaft lahingule.

— Olen nõuus! Kas siis tõesti terwe London oma mõistuse on kaotanud selle naesterahwa iluduse pärast, — hüüdis Billington, — see Okeania on kõikide pead kihama pannud.

— Ja ei mitte ükfinda meesterahwaste pead, — tähendas keegi juures olejatest. — Naesterahwad jooksewad ka kui pooled hullud temale järele! Teie teate ju isegi kui külmad ja üksluised meie naesterahwad näitlejannade wastu on, iseäranis nende wastu, kes tsirkuses mängiwad, aga seekord on nad ennaft muutnud.

— Kuda nii? — küsis Spenjer.

— Igakuks nendest peab kõige juuremaks õnneks, kui siis Okeaniaga sõnakeste rääkida saaks. Nende lillekimpude hunkute seas, mis siis Okeania igapäew saab, on pooled meie naesterahwaste poolt ja Regent-hotellis, kus näitlejanna elab, on iga päew jutule palujaid hulgana, niihästi meesterahwaid kui naesterahwaid.

— Mis teeb aga näitlejanna?

— Ta ei wõta kedagi jutule ja teeb nagu oleks ta kõige vähemalt India abi-tuningana.

— Just see tema wastupaneel kõdistabgi meie naesterahwaid; jenni ajani on kõik näitlejannad walmis olnud iga rikka mehe ette meie jeltskonnast oma südant maha panema.

Tõde poolest oli ka lugu nii, kuida lord Billington seletas. Ajalehed tõiwad iga päew uusi kiidu awaldufi näitlejanna kohta, kes Tschiniijelli tsirkuses üles astudes terwet Londoni inestama pani.

Demast oli nüüd igal pool jutt: pidudel kohwimajades, äri ajutustes j. n. e.

Tsirkuse direktorile Tschiniijellile joowiti igalt poolt selle „hiilgawa tähe“ ülesleiduseks õnne.

See kord ei olnud aga Tschiniijelli mitte ise Okeaniat üles leidnud, ehk ta muidu küll väga osaw direktor oli. See kord tal palju õnne olnud.

Kui ta kord tsirkuse majas kirjutuise toas istus, koputati tajakese ukse peale.

Ukse awamise järele astus umbes wiiekümne aasta wana-dune meesterahwas noore neiu jaadetusel sisse, kellel tihhe näokate ees oli. Niiete järele arwata ei wõinud nad mitte rikkad inimejed olla.

— Mis teie joowite? — küsis direktor.

— Meie otsime tširkuses teenistust, — kostis meesterahwas, kelle juuksed juba poolest jaadik hallid olivad.

— Mis teie mõistate?

Selle küsimuse pani Tšhinišelli igale tundmata inimesele ette, kui see tööd otsima tuli. Tema filmas pidi igalüks midagi teha mõistma.

— Meie võime teile oma kunsti näidata — kostis halli peaga võeras. — Kas võiksite mõne filmapilgu meie jaoks aega võtta?

Direktor Tšhinišellil oli alati aega, kui võimalik juhtus olema oma programmiše uut nummert jaada.

— Pooltunni pärast tulen ma vaatama.

— Väga hea; jelle aja sees seadame meie kõik valmis. Kas arena*) peal on võimalik?

— Võib küll.

— Kas seal on ka mõni reff** valmis?

— Seal leiata kõik, mis tarvis läheb.

— Siis on hea. Meile rohkem ei olegi vaja. Pooltunni pärast oleme meie ka valmis. — Nende sõnadega läkšivad võerad minema.

Tšhinišelli pani tähele, et meesterahwas ükšipäini rääkis, kuna ta kaaslane vaikis. Meesterahwas rääkis küll kaunis joravalt Inglise keelt aga ijeäralise võera rõhuga. Ehk direktor küll palju reišinud oli ja peaaegu kõik Inglise keele mured tundis, ei jaanud ta siisgi aru, kas tundmata meesterahwas wene, poola, tšehhi või rumeenia wäljarääkimise järele inglise keelt kõneles.

Kui direktor poole tunni pärast arena peale tuli, leidis ta tundmata meest ühe juure kasti juures seiswat.

Kast oli puust ja tal olivad külgede peal mitmed nupud. Arena keskel seišis noor naisterahwas. Tal oli trikot seljas ja siidist, kullaga wälja ömmeldud pükšid jalas. Terwe laene lüheljad kullakarwa juukseid piirasivad ta ilusat pea-kest ja noorusest wärsket nägu. Wiimane oli kirjeldamata ilus. Noor neiu wõis waewalt kaheljateštkümme aastat wana olla.

Direktor waatas teraselt ja juure imestufega ta otša. Palju ilusaid naisterahwaid oli ta juba ilmas näinud, nii et tal nendeši juba ammugi himu täis.

*) Siwane etendamise plats tširkuses.

**) Turnimise juures tormitadaw rippuw kae pide.

Praegusel filmapilgul aga oli ta päris waimustatud.

Bagana pihta, misjugune tore tüd ruf! — jostistas ta oma abilise Satellile, kõrwa jisse. — Kuid see ei tohi meid effitada; waatame, mis ta oskab. Fludus ilma kunsti osawuset ei tähenda minule midagi. Kas nad ei rääkinud teile, mis nad tahawad teha? — Iijas ta juurde.

— Mis jelles fastis on? — küsis ta tundmata wõera käest oma abilise wastust ootamata.

— Wõib olla, et teil seal mõned wälja õpetatud loomad on, siis pean teile tunnuistama. et mulle neid praegu küll tarwis ei ole.

— Palun nüid natuke tähele panna, — kostis tundmata wõeras. — Meie hakkame peale — olge nii head!

— Waadake mu herrad, ülewal lae all jeda rippuwat reffi.

— Näeme küll.

— Kui kõrgel see maast wõib olla?

Tschiniifeli ja Satelli waatajwad üksteise otja ja kostjwad.

— Sadawiiskümmend jalga.

— Rahju, ma oleksin joowinud, et ta kolmsada jalga kõrgusel oleks olnud. Ei ole aga midagi teha, ega meie ju katust tõsta ei wõi.

Siis pööras ta ennaft oma jeltiilise poole ja ütles:

— Nüid fasti peale!

Neiu hüppas ühe filmapilguga fasti otja.

— Kas reff on aga ka hästi kindel? — küsis wõeras mees, kes neiu peremees wõi walitseja nähti olema.

— Selle eest ma wastutan! — kostis Tschiniifelli.

— Siis edasi, mijs Okeania, kas olete walmis?

— All right! — kostis see.

Sel filmapilgul wajutas tundmata mees testmise nupu peale fasti külles ja mijs Okeania lendas kui juuretüki kuul fastis olewa mehanismuse jõuul ülles lae alla.

— Allo hopp! — kõlas jealt alla ja imestades nägiwad direktor ja ta abiline. et mijs Okeania lae all reffi peal rippus, lennu peal oli ta jellest finni haaranud.

Et jeda korda jaata, pidi ta karwa pealt parajal ajal reffist kättega finni hakkama, muudu oleks ta mööda wõinud lennata ja oma pead wastu tjirkuse lage puruks lüüa, nii juur oli fasti jees olewa mehanismuse jõud.

Reffi peal istudes hakkas nüid noor neiu määratu kõrgusel oma turnimise kunsttükka näitama, niisuguse jõuuga ja

isufate teha liigutustega, et direktor oma inestust warjata ei juutnud.

Miis Okeania lõpetas warsti oma edendamist ja libijes fätte antud nõõri mõõda maha.

— Balun teid oma kirjutuse tuppä, — ütles Tschinijelli.

— Enne lubage aga, et miis Okeania tsirkuse riided harilikude wastu ümber wahetab, — ütles wõeras ja näitas käega neiule riidepanemise tua ukse poole, mille taha neiu ka warsti ära kadus.

Ümber kümme minuti järele tuli ta jälle omas endijes riides, ja näo fätte all wälja ja läks ühes tõistega direktori kirjutuse tua poole.

Tschinijelli esimene küsimine oli: — Palju teie palka nõuate? Ma wõtaksin teid omale nelja kuu peale.

— See aeg on meile ka paras, — kostis wõeras — meie nõuaktime 100 naela (ümber 1000 rubla) kuus.

Tschinijelli pidi peaaegu tooli pealt maha kukkuma, nii wäga pani tundmata mehe odaw nõudmine teda inestama.

Niijuguje narri hinna eest wõis ta omale terweks näitluse ajaks jelle „hiilgawa tähe“ omale palgata.

— Teie ei ole wiist weel ialgi tsirkuses ülesastunud? — küüis ta wõeralt.

— Oleme küll aga mitte Ingliseemaal

— Kas teate mu kallis, — kostis direktor, — teie nõudmist on mul wõimatu täita, sest et ta liiga odaw on; niijuguje hind oleks minu tsirkusele teotujeks. Sellepärast pakun ma teile faks jada naela kuus.

Direktor oleks walmis olnud ka tuhat naela kuus maksma, kui jeda oleks nõutud.

— Kas teeme kontrahi? küüis ta:

— Teeme.

— Satelli jeab ta fõkku.

Direktori abiline wõttis jule fätte.

— Olge, nii hea ja liitelge, kuda teie nimi on, herra antrepener (näitlejate peremees)?

— Nikolai Nikolajew.

— Ah teie olete wenelane?

— Aga teie jeltjiline?

— Kirjutage lihtjalt: Miis Okeania. Küll mina wastutan tingimiste täitmise eest.

— All right! — ütles Satelli. — Müüd allkirjad, esite direktori oma ja siis teie.

— Minul on veel üks tingimine, — ütles Nikolajew, — ilma jelleeta ei wõi ma alla kirjutada.

— Ahah, ma arwain ka, et teil mõni iseäraline tingimine on, — urises direktor, — mida teie siis soovite?

— Eriteks, et meie mõlemate riidepanemise tuad kõrwuti oleksiwad.

— Tubli!

— Tõiseks, et teie mijs Okeania tua uksed paksu wildiga ära liia lahesite ja akentele kindlad luugid taha panna lahesite. Peale jelle nõuan ma, et mitte keegi, isegi direktori herra, iialgi mijs Okeania tuppa ei läheks.

— Direktor ja ta abiline waatajivad naeratades üks-tõije otja.

— Seda wõime teile kõik pühalikult lubada.

— Siis, käed kokku!

— Kas ma wõin teile natuke ette anda? küsis direktor Nikolajewile jada naelalist paberit ulatades.

See wõttis raha wastu, jättis jumalaga ja läks mijs Okeaniaga minema.

Kolme päewa pärast oli mijs Okeania esimene ette aste, mida juured kuulutused uulitsa nurgadel teatajivad.

Niijugust hullu hüpet ei olnud veel keegi Londonis näinud ja jellepärast oliwad peagi kõik piletid tsirkusje peasemiseks müüdnud.

Etendus ise oli aga veel huwitavam, kui kuulutused lubajiwad. Tsirkus oli peaaegu iga päew puupüsti täis. Direktor õerus rõõmu pärast käsi, et nii „hiilgawa tähe“ oli saanud.

Ei olnud siis ka ime, et mijs Okeaniast nii palju räägiti:

Mitmed murdjivad veel jelle üle pead, misjugukses ühenduses ta Nikolajewiga on. Wanaduse poolest oli nendel juur wähe. Nikolaew wõis umbes 50 ümber olla, kuna neiuale waewalt kakskümment anda wõis.

Neiu isa ta ka ei olnud; niisama ei olnud ta ka tema wend. Siis oli ta tema armuke? Wõerastemaja teenijad aga tõendaajiwad, et ka jeda milgil kombel arwata ei wõinud. Nii ei teadnud keegi õieti nendest midagi, jee pärast ei olnud ka ime, et nende üle kõikjugu muinasjutte puhuti.

Kõigejuuremat peawalu tegi mijs Okeania noorte aga rikaste inglisis lordidele, kes temale iga pidi läheneda püdsiwad, aga kõik külmalt tagasi liikatud jaiwad.

Lord Spenjer hakkas juba tõsijest noort näitlejaonat ar-

mastama. Lord Billingtoni pahandas jee wäga, et tema nii laua asjata ennast waewanud oli.

— Mu herrad, — ütles ta lõppeks, — jee Okeania ei ole muud midagi, kui pagana kawal kometitegia. Ta on liiga ahne ja tahab enese eest wõimalikult kõrget hinda jaada. Ma wõiksin üks kōik kui juure jumma peale käsi liia, et ta kahesja päewa jookful minu armukejeks jaab, kui ma aga tahan.

„Armas, lord,“ ütles Spenjer kahwatades, „mulle näitab nagu kiitlekjite teie nende jōnadega.“

„Mispärast jīs, milord?“

„Arwan et kui teil juba nii kerge on eesmärki kätte jaada, jīs oleks jee minul minu waranduse ja seisukoha pärast jeltskonnas weel hōlpsam. Ma ei räägi jeda mitte sellepärast, et teid haawata, waid tõendan, et ma kōik abinõujid tarwitanud olen, aga asjata!“

„Wõib olla, et teil õigus on, milord,“ ütles Billington punastades, „kui teie aga naisterahwaste tundja olete, jīs peate teadma, et ka niijugused on kes auunimedest ja rahast lugu ei pea, nad otsiwad midagi ijeäralikku, mingit ijeäralikku jid meesterahwa omaduši!“

„Nõnda jīs, lord, teie tõendate kindlasti, et teil tarwis on ainult joomida ja kahesja päewa pärast on Okeania teie armuke?“

„Tõendan!“

„Ja teil on julgušt jelle peale kihla wedada?“

„Miks jīs mitte?“

„Nii jīs kümne tuhande naela peale?“

„Dlen walmis!“

Lord Spenjer nimetas meelega nii juure jumma, jest ta teadis wäga hästi, et Billingtoni warandus jellest palju juurem ei olnudgi.

„Nii jīs, kihlwedu on joones?“ küjis ta.

„Wõtan wastu. Ruhu meie rahad wälja paneme?“

„Mina panen oma oja Inglis pank?“

„All right. Ka mina panen omal sinna.“

„Nii jīs, kes kahesja päewa pärast tõenduši wõib tuua, et Okeania tema armuke on, wõib weel jelsamal päewal pangast kakskümmend tuhat wälja wõtta?“

„Yes!“

Seljamal minutil tõusis eemal olewa laua tagant jaleda kehaga, wälja juustega, puhtaks aetud näoga, hästi riides olem herra ülesse ja lähenes mõlematele noortemeestele.

Keegi ei olnud teda ennem tähele pannud, sest et ta waieluse ajal kõrwalt tuast sinna tuli ja waikselt lamina juurde istus.

"Ah, see olete teie, herra Holmes!" hüüti korraga. "Wii-mati, olete teie ometi jälle meie hulgas. Sarnasel kuuljal jalapolitseinikul, kui teie, ei jätku sõprade jäoks ilalgi aega, olge nõnda lahked!"

Relikümmend kätt sirutasiwad tale terwituseks wastu. Ta terwitas sõbralikult iga ühte.

Kuulus kriminalist wiibis häämeelega nende noortemeeste seltskonnas, nii palju kui aeg ja mitmejuguised toimetused teda nende klubi lõbust oja wõtta lubasiwad.

"Ma kuulen, herrad, et teie õige algupäralise fihlweo toime panete," ütles tema. "Küsimise all on „õhufuningana“ omandamine.

"Jah!" Meie paneme wõidusõidu tema südamel juurde toime ja, auusõna, paneme kõik rattad käima, et asi juurepäralisem ja toredam oleks!" hüüdis lord Spenjer.

"Mis minusse puutub, siis olen ma wõidu peale kindel," ütles lord Billington.

"Mina jätan teid läbi wiie sõrme waatama, Okeania jaab minu päralt olema.

"Minul näitab, herrad, et teie mõlemad kautate! Okeaniat ei saa teie kumbgi.

"D! herra Holmes, teie rööwite meilt julguse!"

"Ei julgugi! Kordan aga weel teile, herrad, et Okeania ilalgi teie kummagi armukejeks ei saa."

"Miks ta meid siis peaks põlgama?"

"Wõib olla, et tal juba armuke on?" hüüdis lord Spenjer. "Ah, teie olete kõiketeadja ja peate ka jeda teadma!"

"Wõin teile, herrad, auusõna anda," ütles Holmes, et miis Okeania, kes praegusel ajal Tschiniifelli tširkuses Londonis ülesastub, weel kellegi armukene ei ole olnud ega saagi olema!"

"Mis? Kuidas nii?"

"Lihtsal põhjusel!" wastas kuulus jalapolitseinik naerdes ja sõrmedega lafjutades, mis tema hääst tujust tunnistust andsiwad. "Kas tõesti kõik Londoni mehed on lolliks läinud ja ainult mina üksi näen jeda kõik õiges walguses?"

"Kuidas, kuidas? Meie ei saa aru?"

"Hüwa! Ma ütlen teile pealegi siis, miis miis Okeania kellegi armukejeks ei wõi olla — ta ei olegi naisterahwas! Da on — noormees naisterahwa riietes!"

Õhu kuninganna

Peale kuulsa jalapolitseiniku sõnade, walitses jaalis furmawaitus. Siis hakkasid kõik korraga rääkima.

„Bravo, herra Holmes,“ ütles lord Spenjer „millega oleme meie jeda pilkamist ärateeninud! See on ju libe, armuta pilkamine! Okeania — naisterahwa riietes poisike? Zmestannise wäärt — kõige kuulsam jalapolitseinik maailmas ja eksh lord rängasti!“

Holmes kuulis jeda tähendust.

„Noor sõber,“ ütles ta, „inimesed ekshwad alati ja mina olen paljugi kordasid ekshinud aga neiu ja poisi wahel ma ikka wahet teha mõistan! Ütlen weel kord: Okeania, õhu kuninganna, — see on poiss naisterahwa riietes! Ma nägin teda kolm korda tsirkuses, waatle siinkähele panelikult tema kummitiiklised ja olen oma ütelusjes täiesti kindel. Kui teil, herrad, küllalt külmawerd oleks jeda hädaohtliku hüpet jell filmapilgul tähele panna, kui ta rekkist finni haarab, siis jõuaksite otjusele, et minul õigus on, jest ainult mees wõib nii haarata, naesterahwal on see wõimata.“

„Aga tema juuksjed! Tema ilusad kuldjed loffid? hüüdis Billington.“

„Selleks ei ole parukastgi waja. Kas noorel poisil ei wõi toredaid pikki juukseid olla?“

„Aga talje?“ ütles lord Spenjer, „see imeilus teha? Holmes naeris.“

„Teie olete neis asjus harjumata, milord,“ ütles ta „ma olen mitu korda ennast riiete abil nooreks ilusaks naesterahwaks muutunud ja uskuge, see ei olegi nii wäga raske. Oma praktikas tean ma palju juhtumisi, kus juured kurjategijad iseäranis farnast riiete wah tust armastasiwad.“

„Lubage, kallid,“ ütles lord, „et teie kord kurjategijatest“

räägite, siis pean ma küsima, mill põhjusel see wale „miis Okeania“ ennast jarnasesse riidesse pani?”

„Üsna lihtsalt! Nemad mõlemad, tema ja ta walitseja, teadsiwad? et jell wiisil nende edenduste eest palju rohkem taju maksetakse.

Sellepärast need ettekanded just tširkuse pea tõmbejõuiks jaiwad, et neist naesterahwas osa wõttat. Kui teataks, et see noormees on, kinnitan teile, siis ei juudaks ta kaugeltgi nii juurt imestust äratada kui üliid. Wõib olla, et neil weel mõni teine, minule teadmata põhjus on.

„Sarnasel juhtumisel on terve London häbemata pettuse ohwriks langenud. „Teie peaksite selle kõlwatuse awalikuks tegema!“

„Zumal hoidku! Miks peaksin ma nende asja ära rikkuma? Kas teeb see kellegile kahju, et tširkuse direktor neile juured jummad waewataju, nende kaelamurdwate kunsttükide eest maksab? Ta teenib niigi küllalt, ja kui publikum waadata armastab, kui tema lõbuks keegi igapäew oma elu kaalu peale paneb. — noh lajs ta siis maksab nende waeste kajuks. Siir ei ole minu waele segamiseks mingit põhjust!“

„Ma pean teda weel kord nägema!“ hüüdis lord üles-
tõustes, „ma tahan järel waadata, kas teie tähelepanekud kõik õiged on! Kui palju on kell?”

Billington wõttis uuri taskust.

„Aega on weel küllalt! John! minu sõiduriist! Billington kas ja sõidad minuga ühes?“

„Muidugi!“

„Kui ta teie Herra Holmes meie kaaja tuleksite, see oleks meile kõige juuremaks lõbuks!“

„Ma olen küll juba kolm korda jeda katset näinud aga teie sõbralikus jeltskonnas waatan maa häämeelega miis Okeania't weel korra.

„Lordi sõiduriist ootab!“ teatas teener.

„Palun, herrad!“

Mõne minuti pärast sõitis lord Spenjeri tõld kiirelt tširkuse poole. Tširkus oli juba inimestega täidetud. Juurde tulijad läksiwad otsekohe lord Spenjeri losheesse, mida see omale termeks mängu ajaks oli üürinud.

Näitepörandal wiibis elajate taltjutaja Batti ja näitas oma taltjutatud elewantijid.

„Meil on õnn“ — sõnas Billington, koe peale jeda nummert — „õhu kuninganna“ ette aste. Elewandid

lõpetasiwad oma edenduse ja näitepõrandale jooksis hulk tšir-
fufe tööliisi, kes jeda miis Okeania etteastumise jäuks korda
jeadma hakkasiwad.

Reff lasti alla ja Okeani walitseja, flouni riides, hakkas
teda järelwaatama. Ta tõmbas käega mööda rauast põikpuud,
katjus nõõride tugewust, waatas tähelepanelikult konksuji ja
rõngaid ja ülewaatusjega täiesti rahul olles lastis ta reffi
uesti üles tõmmata.

„Harjutused õhus 150 jala kõrgusel“ seisis programmi peal.
Ja tõesti kuulutuje peal ei olnud ühtgi sentimeetrit
juurde lijatud.

Näitepõrandale toodi kast ja pandi Lord Spenjeri loshee
kõrwale. Walitseja Nikolajew astus jelle juurde ja hakkas
apparati korda jeadma.

Holmes waatas tähelepanelikult tema grimmeritud nägu.
Aloun jeadis apparadi korda ja pani klappi kinni; jelle-
peale läks ta Satteli juurde ja jõiistas tale paar sõna kõrwa
fisse. See andis muusikale märku ja jee hakkas mängima.
Ei ajal löid teenijad jammetist eesriided kõrwale ja waiti-
mata käteplagina all ilmus miis Okeania.

Pikkamööda tuli ta näitepõranda keskele ja tegi seisma
jäädes mitu kerget kummardust publikumi poole. Selle peale
astus ta flouni juurde ja jelle käe peale toetades hüppas ta
õjawasti ja kergesti ilma astete wastu puudutamata lasti
kaanele.

Orkester mängis edasi.

Miis Okeania wõttis korjeti wahelt batisti rätiku wälja
ja pühkis oma näu ja käed puhtaks.

Aloun tõstis käe ülesse ja orkester waitis.

Waatajate ridadest jooksis kerge wärin läbi. Minuti aja
pärast rippus inimese elu juukse karwa otjas. Mlati wõis
midagi ettenägematad juhtuda: aparat wõis näitlejat liiga
nõrgalt wälja wijata, nii et ta reffi juurde ei jõudnud ja siis
kukkus ta puruks alla näitepõrandale.

Kaitsewõrku ei olnud tema oma soowi peale. Hüppe
wõis ta liiga tugew olla ja siis purustaks ta oma pea tširkufe
lae wastu.

Gaua waitus walitjes tširkujes, publikum ootas hinge
kinni pidades. Okeania löi jalad kokku, tõstis käed ülesse ja
ootas.

„All right?“ küsis ta.

„All right!“ oli wastus.

Mõned naisterahwad kiljatasivad, teised hüppasivad oma kohtadelt ülesse — wälgu kiirujel lendas ilus neiu teha kõrgele tširkuje lae alla. Weerand sekundi ja tema käed haarasivad põikpuust knni.

"Jõudis ülesse!" hüüdis lord kergendatud ohkamijega.

"Okeania hakkas refega kiikuma.

"Ja teie, herra Holmes, tahate weelgi tunnistada, et see jumalanna — naisterahwa riides pois on?"

Baadake, misjuguised ümmargused käewarred, misjuguised meelitawad puujad, see tore rind! see on ju näha...

Korruga katkesivad lordi sõnad. Määratumast wägewast karjatusest wärijes tširkuje hoone. Hirmu ja meeleäratamise karjatus. Mõlemad reffe nõõrid katkesivad.

Walguna lendas Okeania alla. Kõikidel oli selge, et nõõrid mitte kogemata juhtumisel ei kattunud. See oli ilma-paistew kunitöö.

Hirmus miha täitis kõiki pealtwaatajaid.

"Mõrtsukadöö! tapmine!" kõlasiwad äikesena wihased hüüded läbi tširkuje hoone. "Politsei! Mõrtsukad üles otšida!"

Sherlok Holmes oli esimine, kes leif näitepõrandad lamewa näitlejanna juurde jõudis. Selljamaal minutil langes Nikolajew jüdantlõhestawa karjatusega näitlejanna teha peale. Ta filmadest woolasivad pijarad, läbi nuufsumiste tuliwad tal rinnust arujaamatad wenekesked sõnad kuuldawale.

Holmes tõstis õnnetuma ettewaatlikult ülesse.

"Müüd ei ole aeg pijaraid walada," ütles ta: "waatame esiteks kas eht ei saaks õnnetumale mingid abi anda!"

Uga näitlejanna teha üle kummardades nägi ta, et iga-jugune abi asjata on.

Okeania jumaldatud "õhu kuninganna" oli oma jelgroo murdnud; Holmesi jalgade ees lames ainult hingeta teha.

Jlmujuwad arstid ja tahtsivad teha järele waadata; ümber-ringi kogusivad inimesed. Holmes tegi ettepaneku jurnuteha riidesse panemise tuppä wiita.

Selleks oliwad tal mõned põhjujed. Ta oli peaaegu kindel jelles, et jurn eht õigem ütelda kunitöö, riiete wahetamisega lähedas ühenduses on, millest ta klubis rääkis.

Selles oli mingijugune jaladus, mida ta inimeste ees awaldada ei tahtnud. Teha maast ülesse tõstes, läks ta riidespanemise tuppä. Arstid läksiwad tale järele. Nikolajew, keda Holmes asjata rahustada püüdis, wõttis tuigerdades ühes wiimasega leina rongi käigust o'a.

"Palun ufjed finni panna," ütles Holmes oma koormat johwa peale pannes, "ja ärge laske kedagi jüia
„Mis õigus teil jüin talitada on?" küüis temalt Satelli terawalt.

"Mina olen Sherlock Holmes, minu herra!"

"Ah, palun wabandage, ma ei teadnud. —"

"Minu arwates on teil ißeäraline õigus minu juures wabalt tallitada, jellepärast, et minu arwates jalapolitjeil jelle jündmuje kohta paljugi ütelda on!" ütles Satelli.

"Rahjuks pean tunnistama, et teie arwamine õige on, minu herra," wastas jalapolitjeinik. „Aga laj' arstid waatawad ennem jurnukeha läbi."

Kende jónadega pööras ta ümber ja lasi arstid jurnukeha juurde.

Kuna need õnnetuma riideid lahti peastjüwad, astus Holmes laua juurde ja waatles jealseiswaid asju.

Korraga naeratas ta ja pööras mõlemate temaga ühes jisjeastunud lordide poole.

"Kuidas arwate teie, milord, mis jäüks tarwitatajje jeda asja?" küüis ta weikest pikerguust plekist karbikest kätte wõttes.

"See? see on ju . . . — ja! habemenuga!" jofistas lord Billington.

"Tõesti, niid wastake, kas on noorel naisterahwal jarnaht riista waja?"

"Teil on õigus! Teie arwajite õigesti!"

"Aha! D, mis jee on? nähtawasti on arstid mingi üle ipnestanud?"

"Herra direktor," pööras wanem arst Tjchinijelli poole, "olge nii head ja astuge ligemale! Meie ütleme teile midagid, mille üle teie arwatawasti imestate. On teil teada, et mijs Okeania, jee „õhu kuninganna, kellest kõik wainuustatud olliwad, — meesterahwas oli?"

"Corpo di Bacco!" hüüdis direktor. „Okeania meesterahwas? Mida jee tähendab?"

"Waadake lord!"

"Ei. Satelli ja kuuled?"

Satelli ei olnud jügugi wähem imestanud.

"Minu herrad!" rääkis direktor, "minu auujõna jelle peale, et ma jellest tõesti midagid ei teadnud! Mül ei ole kumberš pealtwaatajaid ninapidi wedada. Ja praegujes jüh-tumijes olen ma ije petetud. Aga jüin on kregi, kes teile jeda ärajeletama peab. Tulge jüia, herra Nikolajew!"

Nikolajew, kes jüa ajani nurkas taja nutnud oli, astus pikkameji lähemale.

Ta mõttis taskust rätiku ja pühkis wärwi näu pealt ära; ta targad näujooned awaldasiwad jügawat kurbtust.

"Ma küsin teie käest," ütles direktor karmilt. "Kas rääkijite teie mulle, et Okeania kuuljaid ülesasteid meesterahwas täitis. Kas teie teatajite mulle, et jee miis ainult naisterahwa riietes poisjs oli?"

"Ei, herra direktor, jellest ei ole ma teile midagi rääkinud."

"Wõib olla, herra direktor, et jee ilus ei olnud, aga ma olin junnitud jedategema. Ma ei teinud jeda aga jelle mõttega, et teilt juurt jummad raha wälja meelitada: jeda peate teie tunnistama. Teie mäletate wiist, et ma kauba tegemise juures õige weifjednõudmiised ette panin. Teie ise juurendajite meie taju kahewõrra!"

"See on õige!" wastas direktor, "mäletad Satelli? Ta ei ole meid eksploaterinud. Nende nõudmiised oliwad nii weifkesed, et ma oma hea tahtmise poolt nende palka kahetordjelt juurendasin!"

"Aga mill põhjusel andsite jeda noortmeest, kes kahjuks siin praegult jurnult lamab, naesterahwa pähe? küsis üks arstideist.

"Teil pidi jelleks õige tähtjas põhjus olema?" tähendas direktor.

"Arusaadaw asi — et oli."

"Sellepärast nõuan mina teilt, et teie jeda ära jeletajite! ma ei wõi lubada, et terve London mind teie pärast petjaks peab! Palun jeletage!"

"Wäga hea meelega, herra direktor! ma räägin kõik awalikult mida tean — kuid ainult jelle herrale." Nikolajew näitas Holmeji peale.

"A, teie tahate jeda jaladust mr. Holmejile ujaldada? Seda parem! Meie kõik peame teda täiesti ujalduje wäärikijeks inimejeks ja ma olen heameelega jelles nõuus, mida ta jelle loo kohta otjustab. Aga kas mr. Holmes ütleb meie pärast milles lugu seisab?"

"See ripub temast ära," wastas Nikolajew, "ta nimi on jelleks pandiks, et kõik hästi teeb. Aga ta peab kõik teadma. Digu neetud jee kurjategija, kes minult kõik rööwis, mis mulle kallis oli. Aga ei ole mingit jõudu, mis mind takistada jundaks neile kurjategijatele kätte maksmast, kes rekke nõõrid

katki leikatiwad. Mr. Holmes — õiguise ja mõistuse eeskuju, ta aitab mulle kurjategijaid finni püüda!”

Kurbtus ja pijarad ei lastnud teda enam edasi rääkida. Waljusti nuukjudes langes ta uuesti nooremehe koha peale.

„Ta on ikka tõesti meesterahwas?“ küüsis direktor arstilt, kes weelgi imestusest toibunud ei olnud.

„Ja, jelles ei ole mingit kahtlust!“

„Noor, kaheksateistkümnne aastane meesterahwas!“

„Ta on toreda koha ehitusega; tal on kenad wormid ja ta mõis hiilgawalt noore neiu oja mängida.“

„Kukkumise juures purustas ta kaela luu,“ ütles wanem arst, aga kuigi see oleks terweks jäänud, siiski onna raskete wiga-
gastuste tõttu oleks ta ikkagi jurnud. Aga nüüd jumalaga —
meil ei ole siin enam midagi teha. Kohe tuleb koroner siia.“

Koroner, kohtuametnik, kes jurni üle aktiisid kirjutas, ilmus warsti. Aga enne akti kofku jeadmist nõudis ta et jurni nime teatataks.

„On jelle nooremehe nimi ka Nikolajew?“ küüsis direktor.

„D, ei!“ wastas Nikolajew.

„Aga kuidas siis?“

„Selle nooremehe nimi on — würst Wasily Dmitriewitsch Borotin.“

Imestanutlt waatatiwad kõik üksteise otja.

Nii siis oli see noormees, kes tširkuse näitepörandal jurni leidis ja praegu külna jurnukehana sohwa peal lamab, kuuljast würstlikust joost!

Wisjugune jaatus, wisjugused jala põhjused tõukatiwad teda jeda mõdistatuslist rada käima.

„Minu herrad,“ rääkis Sherlock Holmes, olge nõnda hääd ja jätke mind herra Nikolajewiga üksi, kui mõimalik on siis jägan ma jaaduid teateid teiega; kui aga jelle mõdistatusliste loo uurimise kordaminekuks täielist jaladust waja on — olge kindlad, et nad siis hästi hoitud jaawad!“

„Meie usume jeda täiesti, mr. Holmes“, wastatiwad ümberolijad ja lahkujwad wiimast pillu jurni koha peale heites, kellest wähe aeg tagasi nii wainustatud oliwad ja keda nad „Okeania, õhu kuningannaks“ nimetatiwad.

Sherlock Holmesi päewaraamat 7 lugu 2 anne.

Nihilistide kättemaksmine.

„Nii siis oleme meie üksi,“ ütles Sherlock Holmes, „istuge; ukjed on kinni; nüüd võime kõneleda. Ma kuulan.“

„Räägin teile kõik herra Holmes; teid loen ma ainumaks inimeseks keda ma täiesti unustada ja kes mind arvatada võib! Kõige pealt tõutage mulle, et teie jeda, mis praegust kuulete, kellegile ilma minu nõus olemiseta edasi ei räägi.“

„Niipalju kui see tõutus minu elukutjega ja kohusega jeltskonnale kahjutegewaid isikuid ülesse otjida, ühte käib luban ma teile heameelega jellest waijida.“

„Tänan teid. Kui teie tealjite kui kolelasti mind jee jündmus pörutas, ütles Nikolajew „jee noormees on wiimane wõsu kuuljast ja wägewast joost. Uhes temaga lähewad juured lootused hauda; ajaloolijelt tähtja wene würsti jugukonna poeg.“

„See õnnetu oli siis tõesti würst Wasjili Borotin?“

„Kahjuks küll! Ta oli würst Dimitrij Borotini ainukene poeg. Würst ise on jurnud ja jelt würstinna elab praegust omas mõijas lõuna Wenemaal.“

„Hea küll. Nüüd jeketage mulle, kuidas jee juhtus, et jarnajest juurest joost noormees omale akrobadi elukutje walis? Mikspärast, mill põhjusel pettis ta pealtwaatajaid ennast nais-terahwa pähe andes?“

„Seda kõike jeketan ma teile kohe, — ma ei wõi weel täiesti enese üle walitjeda! Wägew Jumal! Kui ma jelle peale mõtlen, mida würstinna ütleb! „Kuidas talle jellest kolelast jündmusest teatada!“

„Kas würstinna teadis, et ta poeg tjirkuses üles astus?“

„Ja, ta teadis jeda!“

„Ja oli jellega nõuus?“

„Pidi nõuus olema, herra Holmes jee oli ainukene abinõuu noort würsti nende kättemaksmise eest hoida . . . Aga waatamata jelle peale läks neil juisgi lorda kättemaksta, need kõlwatumad! O, minu armas pois, Wasjili, parem oleks ol-

nud kui ja neid inimesi iialgi tundma ei oleks õppinud kes üks teist tapavad kui neil teiji ohvrid kätte saadaval ei ole!

„Rahustage ennast!“ ütles Holmes. „Olge mees! Misford süüdinud on jeda ei ole, võimalik enam muuta. Selle nooremehe keha on juba haura omandus ja sellele peame meie tema ka jätma. Aga teie tahtsite kurjategijale kätte maksta ja niipalju kui ma teie poolikutest sõnadest aru sain, on nad teil tuntud! Mül näitab, et selle kuritöö toimepanija mitte üks isik ei olnud. Oli neid palju? Oli see wandejelts või mõni muu ühjus?“

„Teie arwamine, herra Holmes, on õige!“ ütles Nikolajew pijaraid pühkides. Arwatawasti tulete ehk ise selle peale, kelle ohwer siin meie ees lamab? Aga istuge! Ma hakkam ot-
sast peale.“

Nende sõnadega istus ta sohwa kõrwale ja wõttis jurnu käe oma pihku.

„Mõni aasta tagasi — nii rääkis Nikolajew — juri wana würst Borotin ära ja määratuma jugufonna mõisa walitsemine läks tema wiieteistkümnne aastase poja Wasfili kätte. Borotinite nime kannab wana würstlik jugufond ja ehk nad nüüd küll enam terwe würsti riigi walitsejad ei ole, on nad siiski mitmete õhtu-Europa walitsejate jugufondadega juguluses. Nad on paljude juurte mõijade omanikud, mis oma maa juurujega paljudest Sakjamaa würsti riikidest üle käiwad.

Riijuguses mõijas on herra talupoegadele wäga täht-
jas isik.

Wenemaal on teo-orjus küll ammu juba ära kaotatud aga jenni ajani on weel siiski patriarhiline wahetord talupoja urisiku ja mõisniku lossi wabel alale jäänud, wahetord mis aastajadade jookkul tekkinud on ja mille tõttu iga juur-mõis-
nik oma talupoegadele lähemaks käju andjaks ja kaitsjaks on.

Riijuguse juure mõija walitsemiseks on juur adminstrat-
sion ja terwe rida ülemaid ja alamaid ametnikkusid waja, kellede juhiks muidugi mõista mõija omanik ise on.

Riijugune wahetord walitjes ka Borotini mõijas, kui mind Tartust sinna noore würsti kaswatajaks ja juhatajaks kutsuti. Tartus olin ma kohase ülikooli juures eradocent'iks.

Suure huwitujega ajusin ma oma noore õpilase kaswa-
tuse juurde ja pean tunnistama, et mull iialgi ennem mõist-
likumat ja truuwimat kaswandikku ei ole olnud.

Ma ei õpetanud talle mitte ainult jeda, mida ühel kuulja
joo järeltulijal ja haritud inimesel waja teada on, waid panin

ta tema ilusa keha kaswatuje peale juurt rõhku; jelle otstarbega harjutasin ma teda igajuguses sportis, mis energiat ja kehaliku jõudu kaswatawad.

Meie wahel walitses õnn ja jüdamelik wahelford.

Würsti majas ei peetud mind mitte kui palgatud kooliõpetajat, waid nagu sõpra ja würsti poolt leidjin ma täielist ujaldust. Mina omalt poolt sain jelle maja ja iseäranis oma kaswanditu külge koidetud, nii et ma otjustasin poisimeheks jääda et ennast täieliselt tema kaswatujele pühendada wõijin.

Minu töö ja waew tajuti kuninglikult. Noor würst Wasfili oli oma iseloomu poolest wähe unistaja, mis meie rahwale omane on; iseäranis edenes jee iseloomu külge pärast isa surma. Kui wana würst raskesti haigeks jäi ja oma surma lähemema tundis lasi ta mind oma juurde kutsuda ja fundis mind wanduma, et ma tema poega kuni surmani maha ei jäta.

„Minu abikaaja armastab teda wäga aga ta on nõrk naesterahwas ja ei juuda mitmetele tema soowidele wastu jeista. Aga teie teate kui wäga noorus nende poole kalduw on! Poisile on nendes aastates tingimata wanema meesterahwa juhatusst waja ja nimelt jarnase meesterahwa keda ta täiesti ujal dab. Sina, Nikolajew, — wana würst nimetas mind alati nimepidi — oled niisugune inimene. Ka hiljem tarwitab Wasfili tihti minu juhatusi; ja nägid minu elu, tunned minu waateid ja plaanijid ja ostad minu ajemel olla!“

Ma wandusin.

Mõni päew hiljem paigutasime meie würst Dimiti surmukeha perekonna matmise paika.

Wasfili jai peremeheks ja pruukis oma õiguseid, nagu neid mõttetarf ja jündinud inimese soo armastaja pruukinud oleks. Talupoegade kogukondadele ajutas ta koolijid, waestemajasid, magasiitajid ja kirikuid. Oma teenijatele tegi ta wõimalikuks perekondasid ajutada ja muretjes iga pidi nende hea käekäigu eest.

Kõik armastajiwad teda ja oliwad temale truud. Kõigile oli ta sõber ja häägegija.

Ühel päewal, aasta pärast wana würsti surma teatas mulle Wasfili, et ta talwel mõneks kuuks tahab Peterburisid jõita.

See ettepanek imestas mind ja ma pärijin jelle tekkimise põhjuse üle järele.

Ta wastas mulle punastades: Ma olen noor ja tahan jelle kunstiga mida ma armastan, lähemalt tutwaks jaada, —

ma tahaks ilma ja inimesi näha ja osalt ka . . . ilujaid naisterahwaid !”

Need põhjused olivad mulle täiesti arusaadavad ja mull ei olnud kõige vähemat põhjust tema soowile wastu panna.

„Talwe algujel sõitmine meie Peterburisje ja asujine würst Borotini toredasje majasje elama. Minu õpilane tegi seltskonnas keereldes palju tutwusi ja wiskas ennast ilma järelemõtlemata pealinna kihawasje elusje.

Ma andjin tale täielise wabaduse, jelle peale põhjendades et noorus peab ära käärima ja mida warem seda parem.

Ma tegin aga juure andeksandmata wea, herra Holmes!

Dotamata jain ma teada et minu õpilast ei huwita pealinna wõõrastetubade seltskond, ei lõbustused, ei ka nais-terahwad.

Ühel kenal päewal ilmus politsei ja teatas et würst Wasjili wangi jaab wõtetud.

„Teie tahate würsti wangi wõtta?“ küsijin ma kohkudes.

„Ja!“

„Mispärašt? würsti, ühe truuwima isamaa ja troon teenri poega? Kelle isa keisri ijilikku usaldast ärateeninud oli?”

„Kahjuks ei ole aga poeg isa jälgi mööda läinud,“ wastati mulle, „würst on inimestega ühendusesje astunud, kes jelle jama trooni ja isamaa wastu, mida tema isa nii truuwilt teenis, wandeseltsiid asutawad. Ta on jalatühijuse tegew liige. Weil on ümberlükamata tõendused et würst nihilist on ja jellepärašt tulime teda wangi wõtma. Urwatawasti jaadetaste ta: Siberisje.

„On see siis tõsi?“ hüüdsjin ma.

„Ja see on õige, minu õpetaja,“ wastas Wasjili „ma pean oma teo järeldust kandma mida, ma aga jugugi ei kahetse.“

Ta wiidi wangikotta.

Wiwitamatalt wõtsjin ma kõik tema peastmijeks ette. Kõige pealt tuli würstinna, kellele ma jellest teatajin, Peterburki ja hakkas poja peastmise eest hoolitsjema.

Mull läks korda asja nii kaugele wiia, et süüdistuse akt weel kord sijemiste asjade ministri poolt läbi waadati.

See kutsus mind oma juurde ja ütles:

„Würst Dimitri pojale jaab armu antud, kuid ainult jelle tingimisega, et ta igajuguse läbi käimise nihilistidega ära lõpetab, ja teatab meile neid, kes seltskonnast isamaa kasuks eemale toimetatud peawad jaama.“

„Kardan, kõrgeauline, et würst Wasjili jeda teha et taha.“

„Sarnasel juhtumisel jaadetakse ta kolme päewa pärast Siberi kaewandustesse!“

Ma ruttasin wangikotta ja palusin oma kaswandikku, et ta jeda ainukest peasmise teed tarwitaks.

Ta wastas kindlasti et ta jeda ei tee; aga lohtuotsust kuuldes, mis teda eluks ajaks jummitööle mõistis hakkas ta kahtlema.

Siiski ei jäänud ta täiesti nõusse. Kolm koledat päewa läkijwad mööda. Wasjili jäi oma endise otjuse juurde. Kurjategiate jalk Siberisje jaatmijeks oli walmis.

Wangikoja hoowi peal kasjakate wahi all walmistati neid reijule. Wiimaks toodi würst wälja. Ta oli väga kahwatu aga pidas ennaft mehijelt ülesse.

Baatamata minu palwete ja pjarate peale ei tahtnud ta oma otjust muuta. Kui ta aga häbistawaid raudu mis, tema käed jäädawalt pidiwad kiuni needma, kui ta terwet rida hirmjaid elajate nägudega kurjategijaid, oma tulewasi eluaegseid seltsimehi nägi, lõi ta kahtlema ja teatas et ta ministriga rääkida joowib.

Wiibimata wiidi ta ministri juurde.

Ta rääkis ministriga tundi kaiks nelja filma all. Wida ta temale teatas jeda ma ei tea. Meie ei rääkinud ialgi jellest. Arwatawasti andis ta oma elu peastmijeks tähtjaid teateid ja kes wõiks teda jellepärast jüüdistada?

Baewalt oli ta ministri kabinetist wälja jõudnud kui kõrgeauline mind kutsjuda lasi, ja ütles:

„Würst Wasjili on waba, aga ma annan teile hääd nõuu. Teie olete tema kaswataja ja tema lahkunud isa sõber. Kui teil jelle noore mehe elu kallis on, siis winge ta siit wiibimata ära, sõitke wäljamaale. Würst langeb oma endiste seltsi meeste kättemaksmise alla. Need inimesed oskawad oma ohwri ka maa alt wälja tuua. wraandmist nuhtlewad nad hirmjasti. Winge kohe, ärge wiivitaga minutitgi. Ma lasen teile kohe passid wõderaste nimepeale wälja anda ja pange minu nõu tähele; lasse würst sõidab wale riietes.“

Ma mõtlesin ja pidasin ministri sõnu tähtjaks ja tänasin teda jüüdamest. Wega wiitmata hatasin ma reiju wastu walmistama.

Meie lahkusime weel jelsamal päewal Peterburgist Wene juutide riietes. Samuel ja Simon Binenstok'ide nimeliste passidega sõisime meie Schweitz'i.

Ma leidsin ühiku koha. Seal ajusime meie ühte pension'i elama ja hoidime igasugusest inimestega läbikäimisest kõrwale.

Kolm kuud läksivad rahulikult mööda. Aga ühel ilusal päewal kui meie würostiga jalutus käiku naabruses olewa mäe otsa! tegime, koitsiwad kaljurahnu tagant laks pauku ja kuulid wuhisesiwad meist mööda.

Selljamal päewal sõitsime meie sealt Pariisi. Meie arwasime, et jellesse inimeste murrusse nagu sipelgad pesasje ärakaume. Aga neljateistkümnne päewa pärastj sündis uus kallale tungimine. Würost Wasjilil oli Sen-Bernhardi tõugu koer, keda ta armastas ja alati ise oma laua peal jöötis. Kord ühel hommikul kui pruukostiks jchokoladi toodi, walas würost temale natuke tasji peale ja waatas kuidas koer ijuga lastuma hakkas.

Korraga kukkus koer maha ja juri hirmsates krampides.

Ma keelasin würosti pruukosti jöömast ja jaatsin arsti järele. Kui arst jchokoladi järel waatas leidis ta et see kihwtitud oli.

Wööraste majas wöeti wiimata wali järeluurimine ette, kuid asjata.

Ja meie sõitsime jälle edasi, kuid seekord Kairo,se. Seal elasime rahulikult mõned kuud. Kuni kord päise päewa ajal derwisch würosti kallale tungis ja talle põue odaga rindu löi, õnnels põrkas põueoda wastu taskukella ja lendas tüfideks. Derwisch põgenes, wale habet minu kätte jättes.

Nüüd teadsin ma, et oma õpilase elu ainult iseäraliste abinõudega peasta wöin. Würost Wasjili oli ošaw turnija ja wäljaja stetega pani ta paremaid asjatundjaid inestama.

Ma tunnen hästi mehanikut ja mull tuli mõttesse oma teadmisi würosti elu peastmisesks tarwitada. Meie sõitsime Londonisse ja wötsime siin terve rea katseid ette, mille järelduseks Tschiniwelli tjirkusesse astumine oli.

Teie nägite selle nooremehe inestamise wäärilist julgust ja ošawust.

Ma arwasin et meil juba korda läks oma jälgesid ära kaudata, aga need hirmsjad inimesjed leidsiwad meid ka siit ülesse, Kõik muu on teile herra, Holmes, juba teada.

Nemad maksiwad kätte, — nüüd on kord minu käes..!“
Tekkis waitus.

Sherlock Holmes kuulas pilulil jilmil. Ühtegi sõna ei lastnud ta pilast jutust kaduma minna.

„Kas olete jelles kindel, et würosti mõrtjukaid Wene nihilistide hulgast otsida tuleb?“ küjis ta wiimaks.

"Minult jealt! Peale nende ei võinud keegi würsti elu kallale kippuda."

"Wastake weel ühe küsimuse peale. Teie waatafite ju ise täna reffe ja nõörid järele — ma nägin jeda ise pealt — kas teie ei märkanud siis mingit korratusi? Mingit kahtlast?"

"Mitte kõigewähematgi!"

"Sellest ei wõi ma aga aru saada."

"Tgal õhtul waatafin ma järele kas kõik korras on, ja tegin jeda wäga hooljasti, teades et kõige vähemgi hooletus minu kaswandiku elu maksab. Wõin teile tõendada et nõörid täiesti tugewad oliwad, kui ma neid täna järele waatafin, ja ma ei märkanud kõigewähematgi kahtlast."

"See on imelik," ütles jalapolitseinik. "Teie peate ju jellega nõuus olema et kui reff jälle ülesse oli tõmmatud siis wõimata oli teda kunni hüppeni rikkuda."

"Aga wõib olla et nõörd mädanenud oliwad ja raskust ülesse ei juutnud kanda?"

"Nõörid jaiwad iga nädala tagant wahetatud. Direktor ja näitejuht Satelli waatafiwad ise hoolega jelle järele!"

"Lähme weel kord sinna!" ütles Holmes ülestõustes, "meie peame jelles selgujele jäudma!"

"Nad läkfiwad näitepõrandale. Reffe kattunud nõöridega lames weel praegust jeal."

"Hoolega uuris jalapolitseinik juurendamise klaafi abil nõörifid."

"Waadake!" jõnas ta, "pole mingid kahtlust jelles. See ei olnud kogemata juhtumine: Nõörid on wäga terawa ja õhufese noaga läbilõigatud."

"Jah, ma olin jelles kindel! Ah, meie olime liiga hooletumad ja see maksis würst Wasilii elu."

"Kas ei lange teie kahtlus kellegi teenija peale? Kas panite tähele, et keegi ehk teie lähedas emmast hoida püüdis?"

"Ei, herra Holmes! Meie elafime würstiga täielises ükfiidujes ja see oleks koke kahtlust aratanud. Aga kas ma oleks wõinud peale kõigi nende jündmuste inimeste jeltskonda otfiida?"

"Muidugist mitte. Teil oli täieline õigus. Parems jätke see asi minu hooletks. Ma loodan et selgujele jõuan. Londonis on terve asundus nihilistifid. Nende asupaigad on mulle tuntud. Ma mõtlen et mull korda lähew würst Borotini mõrtjufast üles leida."

Teie aga folige weel täna wõerastemajast erakorterisje ümber."

"Kuidas nii? Ma pean siis weel Londonisje jääma. Ma tahtsin lahkuu jurnufeha kodumaale wiia; ma pean tingimata würstinnat näha jaama. . .

Mis jurnufeha kodumaale wiimisesje puutub siis arwan ma, et politsei teid selles takistab. Seaduje järele jaawad kõik õnnetumat jurma jurnud järelewaatatud. Pareim laske würst ajutisels maha matta, ja pärast wõib teda kodumaale wiia. Kui teile tähtjas on, et mõrtsukas karistujest ei pease, siis tehke minu nõuandmiste järele."

"See on minu palawam joow ja ma wõtan teie nõuu kuulda, herra Holmes!"

"Sarnasel korral teatage mulle homme oma uus adres."

"Jah, ma teatan teile."

"Hea küll. Müüd jumalaga — trööstida ma teie praegusel minutil ei wõi, aga ärge lootust kautage.

Nad pigistajiwad üks teije kätt ja jalapolitseinik lahkus.

Muutsjudes pööras Nikolajew oma kaswandiku jurnufeha juurde tagasi.

Warakamber tornis.

„Herra Holmes, Jumala nimel, peastke mind!“

Nende sõnadega tormas kuulja jalapolitseiniku korterisse, kes ise oma abilise Harry Layoniga waewalt pruukosti laua taha oli istunud, peenes riides olem halli habemega herra.

„A, see olete teie, herra Pieton!“ ütles Holmes illes tõustes, „mis on juhtunud? On teid tõesti paljaks warastatud.“

„Warastud! Rööwitud! ja kui ma jeda kõiki tagasi ei saa siis olen ma täieline pankrot:“

„Rõige pealt rahustage ennast!“ ütles Holmes talle öla peale patjutades, „wõib olla ehk leiame mingit moodi abi!“

Sga kalliskiwidega kaupleja ja iseäranis niisugune esimehe klassi kaupleja nagu teie olete, peab jelle wastu walmis olema et temalt midagid ära warastaks. Aga, palun, rääkige milles asi seisab?“

„Kas ma wõin aga jelle nooremehe juures olemisel rääkida?“

„Muidugi — ta on minu abiline ja tulewane asetäitja!“

„Siis kuulge mind, herra Holmes, muul warastadi kolme- kümne tuhande naela wäärtuses prilkantisiid ära!“

„Pagan wõtaks! See on ju liiga palju! Aga tingimised?“

„Mis see on?“

„Miksal pandi wargus toime?“

„Täna on lestinädal — tähendab esmaspäew õhjel wastu teiispäewa!“

„Ja teie tulete alles nüüd minu juurde? 24 tunni pärast? Kas teate mida wargale 24 tundi tähendawad? Täieline wõimalus jaaki äramüüa ja põgeneda.“

Aga mis teha, herra Holmes, kui ma alles täna wargust märkasin. Praegust olin ma alles oma wara kambris. Teie

peate jeda teadma et need briljandid nelja nädala eest omandasin. Pool aastad tagasi reisisin ma Wenemaal, seal wõib odawa hiana eest häid kiwa osta, ja käisin ka Tuula linnas. Ühe jealse kalliskiwide kaupleja juures nägin ma kogu toredaid briljantisi, mida ma koge ara osta otjustsin.

Peale kauase tingimise läks mule korda neid 30.000 naela eest omandada. Aga kiwid olivad schlechwimata, Tuula linna schlechwijad ei ole omas osawuses Hollandlastest sugugi taga ja ma andsin jelle töö nende kätte. Omanikule maksin ma käsiraha jisse; meie tegime maha, et ta briljandid Londoni toob kus ma ülejäänud raha wälja maksan. Nii ka sündis. Neli nädalid tadaši tõi mulle Kofikow, nii oli Tuula kalliskiwidega kaupleja nimi, briljandid jia ja ma maksin ülejäänud summa wälja.

Sarnaseid juurepäralisi ja kallihinnalisi kiwisid ei müüda aga mitte igapäewastele ostjatele, jelleks peab iseäralist ostjat ehk juurt tellimist ootama.

Ma panin neid jellepärašt ilusa kastikese jisse ja wiisin oma waranduse kambriše.

„Millal see sündis?“

„Nelja nädala eest. Sga päew käisin ma järele waatamas kas kiwid alles on, ehk ma küll kindel olin, et ka kõige osawam waras sinna kambriše ei pease.“

„Meie praeguse aja kurjategijad saawad kõigega korda!“ naeris Holmes.

„Siis peaksiwad neil tiiwad olema ja lennata mõistma!“

„Kui tarwis mõistawad nad ka jeda! Aga misjuguine see teie warakamber on?“

„Teie teate minu maja Badfor=Creeti peal?“

„Kes ei tunneks kaubamaja „Wennaksed Pieton ja Ko.“

„Kas olete tähel pannud et maja pealt sijemise hoowi pool ääres, ümmargune torn üleskerfib?“

„Tõesti ma panin jeda tähele ja murtsin pead mis pagana jänks teie selle ehitajite?“

„Seal nimelt ongi minu wara kamber!“

„Selles ümmarguses tornis?“

„Ja! Mtul juhtub mõnikord magasiniis mitme kümne tuhande naela wäärtuses kallid kiwa olema, ja waata nende hoidmiseks ma selle torni ehitajingi. Wäljastpoolt on ta täiesti file ilma mingijuguste ilustusteta, tal on grafitist latus peal. Torn on maja katusest terwet kaks majakorda kõrgem. Demas on ainult üks tuba üsna katuse all. Ja jelles terajega

ütleböödud ja terasejt ustega toas ongi minu warandus. Afnad on üsna räästa all ja wäljast paolt ei ole mingijugust jisse käiku; furjategija wõis jenna ainult pika redeli abil peajeda eht, nagu ma ütlesin, ta pidi lennata ostama!”

„Minu arwates on jelle torni üks külg wastu roht-aeda?”

„Ja!”

„Kuidas teie aga ije torni peajete?”

„Selles ongi kõik jaladus! Torni sein on minu magamise toa külles. Selles toas seinas on ülestõstmise masin ära peidetud, mis ainult kahte inimest korruga ülestõsta juudab. Kui ma torni tahan peajeda, wantan nupu peale, istun masinasje ja sõidan ülesje:”

„Tõesti tore ülesleidus! Tähendab tornis treppi ei ole?”

„Ta oleks täiesti üleliigne!”

„Ja, see on õige!”

„Eijan weel juurde, et kuigi wargal oleks õnneks läinud ülesje peajeda siis oleks ta minu magamise tuppa pidanud tungima, Sellel toal on aga ainult üks üks ja raudtrellidega afnad. Üks wiib kontorisje ja sealt magasini eht jälle minu eraforterisje. Nii hästi üks kui teine tee on wargale kättejaamata. Päewal oleksid teda teenijad tähele pannud, böjel aga magasinis olewad wahid. Peale jelle on ülestõstmise masina juures elektriapparat mille läbi kontoris, magasinis ja forteris olewad kellad helijema hakkawad, kui keegi masinaga ülesje tõujeb.”

„Ja, kirjelduse järele otjustades on see juuepäraline ehitus!” ütles Holmes, „millal olite teie wiimast korda tornis?”

„Esmaspäewal, ja peale jelle täna, eila ei olnud mull aega jenna minna, täna aga märkasin ma, et kastike briljanditega kadunud oli:”

„Olid nad esmaspäew weel alles?”

„Kuidas siis. Ma lugesin nad pealegi weel üle; aga täna — kadunud!”

„Ma olen pankrott kui neid kätte ei saa!”

„Teatajite teie kellegile ma kautujest? näitujeks politseile?”

„Ei ma pöörajin otjekohje teie poole!”

„Tänan usalduse eest. Ma teen kõik, mis minust ära rippub ja loodan et teie briljandid ülesje leian, aga ei tohi minutitgi wiivitada. On teie sõiduriist siin?”

„Ja, ta ootab all!”

„Siis sõidame teie juurde! Ma pean jündmuse koha üle

maatama. Harry! ja võid meid saata: Sind on meil arvatavasti tarvis.

"Aga nüüd ruttu, aeg on kallis!"

Nad panivad kiirelt riidesse ja jooksiwad alla.

Rutjar kihutas antud käsu peale ja wähe aja pärast peates sõiduriist kallikiwidega kuupleja maja ees.

Sõidu ajal pani Holmes weel mõned küsimused ette, mis magasinis tenijate isikute kohta küsiwad, aga Pieton ei kahtlustanud neist kedagit.

"Olge nii ja juhatege mind kõige esiteks oma magamise tuppa!" ütles Holmes tõllast wälja astudes.

Ülesse minnes nägi Holmes et siit poolt küljest wargal wõimata oli magamise tuppa peajeda, ilma et teda mitte korda ei oleks nähtud.

Magamise tuppa astudes waatas jalapolitseinik uuriwalt ümber. Tuba oli toredasti sise seatud, aga kusgil ei olnud ülestõstuiise masina jälgegi näha.

"Teie olete oma masina õige osawasti ära peitnud?" ütles Holmes, "kui ma ei ekki on ta jelle peegli taga seinas."

"Sige, aga kuidas teie jelle peal tulite."

"O, ma tean midagid niisugustest asjadest. Peegli klaas on liiga sügawastu raami sees. Sellest on mulle küllalt. Seda peegelt võib arwatavasti alla lasta.

"Ja, niimoodi!" ütles kaupmees jala wadru peale wau-dates.

Peegel wajus alla. Seina sees tuli ülestõstuiise masin nähtawate.

"Tõuseme ülesse!" ütles Holmes. "Harry, ja oota meid siin!"

Nad istuiwad ja Pieton pani masina käima. Seljamaal minutil kerkiwad nad ülesse ja ühes sellega kõlas läbi terve hoone kõwa kellade helin.

"Kuidas tee arwate. herra Holmes, kas võib keegi kuulmataalt ülesse tõusta?"

"Muidugi mitte! Wahest ehk siis kui terve maja inimesed korraga kurdiks jääkiwad."

Masin peatas, Pieton tuli wälja, wõttis taskust wõtme ja awas kõwast terajest tehtud ukse.

Holmes wõttis taskust elektri laterna ja uuris tähelepanelikult uft.

"Ei ole kõigewähematgi jälge," ütles Holmes, siit ei wõinud waras sisse peajeda.

Nad astusiwad katusje all olewasje ümargusesje tупpa mida kaks pakju klaasidega ja jämeda raudtellidega akent walgustasiwad.

"Klaasid on terwed," ütles Pieton, ning nende ees on kōwad trellid."

"Sigemine oliwad kōwad trellid, armas herra Pieton," ütles Holmes, ühe akna juurde astudes; ta hakkas seina fisisje müüritud trellist kinni ja tõmbas jelle ilma juurema waewata wälja.

"Näete, siit tungis waras fisisje!"

Pieton ei uskunud oma filmi.

"Ta on õige osawasti jälle tagasi pannud," ütles ta, "ma waatafin nad ju ehitels järele."

"Müüd teame meie kõige wähemalt kuidas ta siia peasis," rääkis jalapoliitseinik.

"D, ei! meie ei tea weel midagid! Kuidas peasis ta ometi akna juurde?"

"Wäljapoolt!"

"Niisugusel korral pidiwad tal tiiwad olema?"

"Wäga wõimalik!" Seda üteldes wajus Holmes mõttesje. Wõttis piibu tastust, toppis täis ja hakkas tosjutama. Wäga wõimalik herra Pieton, et see waras lennata oskas!"

Ta fuitsetas mõned minutid waid olles.

"Vähme alla aeda!" ütles ta järsku.

Nad pöörasiwad magamiise tупpa tagasi ja jeal Harryt kaaja wõttes läksiwad nad aeda.

"Kagu mäletan jadas wist esmaspäew wihma?" pööras Holmes Taxoni poole.

"Seda näeme kōhe," wastas Taxon, "teie käju järele märkisin ma iga päew ilma muutused ülesje. Nii ka on, ütles ta taskuraamatuseje waadates, "õhtul kella kuue ja seitsme wahel jadas peenikest wihma, mis 35 minutit kestas.

Holmes waatas torni peale.

"On teil tema kõrgus teada?" küsis ta Pietonilt.

"Eigi 65 meetrit."

Korraga lasi Holmes neljakäpukile ja roomas torni jala juures kaswawatesje pööjastesje.

"A! waadake, waadake!" hliüdis ta liiwa sees olewate jälgede peale näidates. "Herra Pieton, kas seijis siin wiimajel ajal üks last?"

"Ei, niisugused ei seija minul iialgi ajas, waid nende jäulks on hoow olemas!"

"Mina aga tõendan, et pääle esmaspäewast wihma on fiin kast seisnud! Riiske maa peale on jäljed hästi järele jäänud! Ma mõedan nad kohe ära."

Da wöttis taskust mõedurihma ja ütles Taxonile:

"Üks meeter 20 c. pikk ja üks meeter lai.

Nüüd tõstis ta pea ülesse, waatas torni akna poole ja hakkas walju healega naerma.

"Teie naerate?" küüis Pieton.

Naeran, minu herra, jellepärast et inimesi on olemas, kes oma annete poolt kõige paremad roomani kirjutajad wõikfiwad olla, nad arwawad aga paremaks hiilgawateks warasteks olla. Ühe nüüjuguga sain ma tutawaks."

"Koh, aris on aga fiin ühist? . . ."

"Selle ühenduse läbi loodan ma teile teie briljandid tagasi anda! Aga meie raiskame jälle asjata aega! Harry! tule siia!"

Nad astufiwad kõrwale ja Holmes andis tale mõned käjud. Noormees kadus wiwitamata.

"Ja nüüd näidate mulle uulitsa pool külles olewat aeda!"

Pieton wiis teda heameelega sinna, seal juures oma rohtaja toredust kiites. Mati wiijasas Holmes, awaldas oma inestust rohtaja kenaduse üle.

"Nagu näen on see aed wäen-roosidega päris kaetud?" ütles jalapolitseinik kui nad aja äärde jõudfiwad.

"Ja, ma armastan iseäranis neid toredaid lillefid!"

"D, aga näete keegi on neid fiin rikkunud!"

"Ah, misjugune metslane wõis jeda teha?" hüüdis Pieton, "kes on need terwed õksjad purustanud!"

"Esiteks oli tarwis mõned roosid purustada, pärast briljandid ära warastada!" ütles jalapolitseinik naerdes. "Nagu näete tuli waras ehk õigemini wargad siit siisse!"

"Tähendab neid oli fiis rohtem?"

"Ja, neid oli kaks — ja mõlemad on mulle tuntud. Koh jumalaga, herra Pieton! Teie kaju pärast pean ma teiega rutem jumalaga jätma!"

"Ja teie loodate mõlemaid kätte saada?"

"Mõlemaid — ei!" wastas Holmes, "jellepärast et üks neiht juba teise Rohtuniku ees an. Da juri eila!"

"Kuidas? ja teie teate jeda?"

"Ja, ma wõin teile ütelda, et teie briljandid juba inimese werd maksfiwad! Üks warastest maksis nende eest eluga! Jumalaga, herra Pieton, ja lootke hea õnne peale!"

Da andis Pietoile kätt ja läks kiiresti wärawate poole.

Sherlock Holmes heidab wõrgud wälja

Kui Holmes kalliskiwidega kaupleja juurest ära läks oli fell juba kümmes. Ta sammus mõttes olles edasi ja puhus suitsu pilweid omast piibust.

"Enne, kui Taxoni käest teated saan ei wõi ma midagid ette wõtta," urises ta oma ette. Ja mida inimesed kõik nihilistide süüiks ei püüa ajada! Ei ole mingid kahtlust, et lugu wale würst Borotini surmast tõest niijama kangel seisab kui see, et waene noormees ilus miis Dfeania oli. Ja mina usku fin jeda terwelt kaks tundi! äh! peaaegu terve päew. Noh, ei wõi ütelda, jellel Nikolajewil on täiesti hea luuletamise anne. Terve briljandide lugu on mulle nüüd lõpuli-kult selge!

Rosikow, kelle käest Pieton briljandid ostis, oli jellest arwatawasti kellegile rääkinud — kaubategemine schlihwimine kestis terwelt neli kuud ja sarnase pika aja jooksul oli raske niijugust asja warjul hoida!

Reegi osaw kelm sai sest teada ja otsustas briljandid ära warastada. Selleks tarwitas ta õige algupäralist apparati, mis minu praktikas esimest korda ette tuleb. Peale selle, et eba Dfeaniaga mitte jaaki jägada, leikas ta nõõrid läbi ja sellega oli nende arwe lõpetud, siis tüsjas ta meid kõiki õige meis-terlikult.

Nii aga jün on midagid millest ma aru ei saa. Miks ei riifunud Nikolajew Rosikowi juba tee peal Tuulast Londo-nisse? See oleks ju palju kergem olnud. . . Kuritöö teda juba tagasi ei kohutanud — jee on päewa selge — Mikspärašt ta jeda siis ei teinud?

Ei olnud juhtumist?

See on uskmata. Raua kestaw reis. . . Seda peab selgitama.

Beel üks küsimus: Kust teadis Nikolajew, et briljandid torni peidetud olivad? Kust teadis ta sellest waranduse lambrist? Mitte ühelgi Londoni ehte asjadega kaupljal ei ole nii terawa mõttelisi jissejeadet?

Rõige võimalikum on et Nikolajew Rosilowiga tutwust tegi ja temalt lõi wälja uuris. Rosilow, kes briljandid Londoni toi sai waralambri olemisest oma lord Pietoni enese läest teada, kas asjasse puutuwa juttu ajamise juures, wõi tahtis Pietoni oma waranduse lambriga Rosilowi ees uhkustada, ja näitas torni jissejeadet jellele, nagu oma ametiwennale.

See on väga võimalik. Rosilowi arwates oli Nikolajew auus mees ja see juba ostas temalt jaladust wälja meelitada, sest Rosilow ei teadnud teda karta. Nii see ka oli; aga wõib olla. . . oooo! see oleks väga humitaw aga jiiiski ta väga võimalik!

Salapolitseinik peatas, naelutas sõrmedega, ja wajus sügawalt mõtletesse.

Korruga astus ta mõned sammud liirelt edasi, peatas lähedal olewa woorimehe ja hüppas sõiduriistase.

"Lähemasse telegraphi kontori! Ruttu!" hüüdis ta.

Senna jõudes astus ta wõrre juurde.

"Kas wõib telegrammi Wenemaale jaata? küsis ta.

"Wõib, jir!"

"Ma joomiksin kobe!"

"Wõib rutulise — kahelordje matšu eest."

Ta astus puldi äärde ja kirjutas järgmise telegrammi :
— Europa Wenemaa. Tuula Politseimeistri kantselei.

On Tuula kalliskiwide kaupleja Rosilow auus mees?

Kus wiibib ta praegu: kas Tuulas wõi wäljamaal?

Palun telegrammi jalajas hoida. Wastus matsetud ja oodatatse tungiwalt. Salapolitseinik Holmes. London Baker-Street. —

"Olge nõnda lahted," ütles Holmes ametniku kätte telegrammi andes, "siin on raha, ma matšan ta wastuse eest!"

Ta läks wälja, istus woorimehe peale ja käsikis Tschinijelli tširkusesse sõita. Ta leidis direktori ühes juhatajaga maneshis.

Peale teretamist, awaldas direktor lahjatjust õnnetu juhtumise üle mille mõju all ta weel praegu oli.

"Lubage mulle mõni küsimine!" ütles Holmes.

"Ma olen teie teenistuses walmis!"

"Kas teie kontrakt Nikolajewiga juba lõpetud?"

Sherlock Holmesi päewaraamat 7 lugu 2 anne.

"Muudugi. Tema edasi kehtmine oleks asjata olnud.

"Kas herra Nikolajew wõttis oma apparati kaasa?"

"Teie mõtlete jeda kasti?"

"Ja."

"Ma arwan, et teda enam tširkuses ei ole. Kas on nii Satelli?"

"Ma küjin filmapill butafori käest järele" ütles juhataja.

Warsti tuli ta tagasi.

"Butafor räägib, et herra Nikolajew oma kasti paari tunni eest ära on wiinud.

"Nii, jeda ma ka arwafin. Oli see kast raske?"

"Oh ei!" wastas juurdetuliija butafor "ja ma imestangi jelle üle! Apparat pidi üsna weikene olema jelle peale waatamata, et ta tugewa jõuga oli."

"Kas teie oleksite jätkanud teda äratanda?"

"Kerge waewaga. Teda wiis siit üks ainus mees ära."

"Kas mäletate hästi jeda aega millal kast ära wiidi?"

"Kahe tunni eest!"

"Kahju, kas wõiksite mulle ütelda, kuidas see mees wälja nägi, kes kasti järel käis?"

"Ja nägi nagu mõni Londonis elaw Wenemaa juut wälja . . ."

"Aaa! . . ."

. . . Glatanud mees; aastate jookkul küüru wajunud. Riided oliwad tal määrdinud ja räpused nagu neid juudid harilikult kannawad."

"Kääkis ta juudi keelemurret?"

"D, ja: ma ei saanud esiteks midagid aru!"

"Laia õladega, tiiseda kehaga?"

"Ja! Ta oli õige haritud wäljanägemisega ja leidis kohe ülesse, kus kast seisis.

"Tähendab ta teadis kus kast harilikult seisis? Oli see kast päewal luku taga?"

"Muudugist. Herra Nikolajew hoidis teda nagu oma filma tera. Harilikult seisis kast miß Okeania riidespanemise toas."

"Kelle käes oli riidesjapanemise toa wõti?"

"Minult Nikolajewi käes."

"Tähendab ta wõis kasti ka õõsel wälja wiia?"

"Õõsel? Mis tarwis jeda?"

"Näitujeks parandusele. . ."

"See oli raske teha, sest tširkust walwatakse õõje."

"Kas on need wahid siin?"

„Braeguist tuliwad nad raha järele. Soowite neid näha.“

„Ja mull on waja nendega läbi rääkida!“

„Ma jaadan nad kohe jeia.“

Ta läks ära ja minuti aja pärast astusiwad neli noort-
meest jisse.

„Ütelge mulle, isandad?“ küsis jalapolitseinik „kas teie
nägite kedagid öösel wastu teisipäewa tširkusest ühte kasti
wälja wiimat?“

„Kuidas muidu! ma nägin jeda,“ ütles üks nendest —
„aga ma tundsin jeda inimest ja pealegi oli kast tema omadus.
See oli herra Nikolajew, kes oma apparadi parandada wiis.“

„Wiis ta jeda üksi?“

„Ma pöörašin tema tähelepanemist jelle peale aga ta
wastas, et teda nurga taga woorimees wotab.“

„Tänan teid; ma ei hoia teid kauem kinni,“ ütles Hol-
mes, jättis direktoriga jumalaga ja sõitis kodu.

„Proua Bonnet!“ hüüdis ta tuppä astudes oma perenaist
„palun pruukosti.“

Waewalt oli ta sõõnud ja figari põlema süütanud, kui
Harry ilmus.

„Sa oled wiist nälgas? küsis Holmes, „istu ja hakka
jööma!“

„Aga minu teated?“

„Neid ei ole mulle enam tarwis!“

„Kuidas nii, teie ei taha teada jaada kuhu Nikolajew
wõerastemajast sõitis?“

„Ma tean juba, kuhu.“

„Aga kust?“

„Noh tean. Suudi linnaosasje, jõe juures.“

Taxon tegi juured filmad.

„Suurajite teie ka tema järele?“ küsis ta.

„Ei, aga siisgi tean. Ütlen sulle weel enam: Nikolajew
käib wale riietes; ta kannab Wenemaa juudi ülifonda ja
wale habet.“

„Ja, nii see on!“ rääkis imestanud Harry, „Teie olete
nõid!“

„Ei, armas Harry! Mull on ainult head filmad ja kõr-
wad. Aga nüüd istu ja jöö! pärast räägime.“

Kui Harry oma nälga kustutanud oli, küsis Holmes:

„Nii siis kõige pealt läksid ja wõerastemajasje.“

„Ja, aga lind oli juba ära lennanud!“

„Seda ma ootasin — edasi?“

Ma küüsin uksehoidjalt, kas ta ehk ei tea kuhu Nikolajew sõitis. Sõitels oli Nikolajew rääkinud et ta Londoni jääb, siis oli ta uksehoidjalt küsinud millal sõidab rong Douwrisse, ja ütelnud et würstinna Borotina läest tähtsa telegrammi on saanud ja kohe sõitma peab.

„Millal see oli?“

„Kell seitse hommikul. Aga ta sõitis ainult filmafirjaks. Ta jättis asjad wõeraste majasse, ja woorimehe peale istudes lästis ta raudteejaama.“

„Aga ta ei sõitnud sinna?“

„Ei!“

„Kuidas ja jeda teada said.“

„Kogemata. Ma tahtsin juba ära minna, kui üks woorimees mööda läks, kirudes et tema sõitja teel oma pafi kätte haaras, sõiduriistast wälja hüppas ja ära kadus. Sõidu raha oli ta küll äramatsnuud, aga wälja hüppates klaasi ära lõhknud. Ma sain aru, et see Nikolajew oli. Küüsin woorimehelt: millal see oli?“

„Minutid 20 tagasi! wastas see.“

Siis wõtsin ma teie abinõu tarvitujele. Läksin mööda lähemaid uulitsaid ja küüsin poepidajatelt. Saadud teadete järele läksin ma juudi linnaosasse. Seal sain ma Punase Jtskiiga kokku.“

„Punane Jtski on arwatawasti sinu hea tuttaw?“

„O ja! Ta on minu agent ja täitab minu käjud alati hästi. Ka nüüd tarwitasin ma tema abi.“

„Kui meie wanad teaksiwad, et ma teile „jashes“ (teateid) annan, siis käiks minu käsi halvasti. Aga teie maksate hästi, — miks ei peaks ma teenima?“

„Kas ja nägid inimest, kes lasti wõltsandis?“

„Miks ma siis teda mitte nägema ei pidanud? Ta jookkis nagu hullumeelne siia ja astus ühesse Band-Striiti'le olewasse majasse.“

„Kes seal elab?“

„Schliema Manass, see sinagogist.“

„Kudas teda weel nimetakse?“

„Ljublinskiy“

"Elab ta ammu siin?"

"Juba seitse aastat."

"Kust?"

"Benemaalt! Tuula linnast!"

"Bravo!" hüüdis Holmes.

"Kas ma ei võiks jeda maja näha, kus ta elab?"

"Tulge minu järele ja tehke nii, nagu teie mind ei tun-
neta!" — ütles Jtski.

Korraga näitas ta mulle uufe peale, kust keegi juut
Ljublinski jaatel wälja astus.

Nad rääkijiwad ijekeskis ja lahkujiwad.

"Minge jelle järele!" ütles Jtski, "ärgu olgu mull
ühesgi asjas õnne, kui jee mitte seesama ei ole, kes kohwiga
jiaa tuli;"

"Ma lätsin jelle järele ja . . ."

"Ja jõudsite — tsirkusesse?" ütles Holmes naerdes, "ja
kui ta sealt wälja tuli, tassis ta kullil kasti!"

"Siis teie nägite teda?"

"Minult oma waimu filmadega! aga kuhu ta kasti wiis?"

"Schliome Manass'e majasje."

"Sa oled hästi järele uurinud, Harry!" ütles Holmes,
tajuks jelle eest tuled nüüd minuga ühes. Meie piüame
nad finni?"

"Telegramm herra Holmesile!" — teatas proua Bonni
tuppa astudes.

"Lubage jiaa!" hüüdis Holmes ja käristas telegrammi
kiirelt lahti — "a! jee on wastus Benemaalt!"

Da luges telegrammi kiirelt läbi ja hakkas naerma. Siis
pööras ta Harry poole.

"Wõin sulle ütelda, kuidas briljantide rööwija nimi on:
Rositow, kallikividega kaupleja Tuulast!"

Tuula politseimeistri telegrammis seisab: jelle inimeje
wastu, kelle järel teie küsite, ei ole mingisuguseid süütunnis-
tusi. Da wiibib juba pool aastat wäljamaal, arwatawasti
Londonis.

Rändaja rabbi.

Selle jama päewa õhtul koputati kõvasti Schliome Manasse Pjublinsky maja ukse pihta. Ulewäl awati aken ja Schliome pea tuli nähtawale.

"Kes tahab weel nii hilja minu majasse tulla?" küüsis Schliome, iseäranis inetu ja wastiku wäljanägemisega inimene. "See olen mina, Schliome Manass! Mina Punane Jtski."

"Mida on sull minult waja? Jumal kaitsegu mind selle eest, mida sa jõowid."

"Ma tõin sinu juurde wäljamaa rabbi, kes sinu järele küüsis; ta tahab sinu käest õomaja saada! Ära kardada — tema maksab."

"Noh, kui ta maksab, siis wõib ju tulla!"

Ta läks aina juurest ära ja awas warsti ukse.

Tähelepanelikult filmitises ta piha kaswuga juuti, keda Jtski toonud oli.

Sellel Juudil oli pikk mantel ümber ja ta nägi õige tõjine wälja.

"Saagu Abrami, Jzaki ja Jakobi Juunala õnnistus sinu maja peal!" terwitas ta Schliomet.

Ta häääl wenis, läbi nina, ja andis Wene juutide keelemurrakust tunnistust. — "Ma jõudsin õnnelikult sinu juurde Schliome Manass Pjublinsky!"

"Olge terwitatud, astuge jisse!" — ütles Schliome.

Rabbi astus jisse, ja tema järele lipsas Jtski tähelepanemataalt.

"Teie olete rabbi? kas kaugel?"

"Ja, minu wend, — ma tulen Galitsiaast, ja reisin wäga kaua."

"Misjuguised asja toimetused teil siin Londonis on?"

„Meie pool räägitakse, et Londonis palju rikkaid juutisi olla, nii tulid ma siis raha sinagoge jaoks korjama, mida meie ehitada tahame.“

Sarnane seletus oli väga tõenäitlik.

Londonisje reisirib kindlalt maalt tõesti palju juutisid, oma juguwendade käest raha korjama.

„Miks ei läinud teie jisse-jõidu hoovi? küsis Schliome kahtlaseft.“

„Minul rääkiti juba teist tee peal ja Hamburgis, nagu ühest wagast inimesest,“ ütles rabbi „ja ma pean paremaks õigeusjulise majas elada, kui wõerastemajas, kui ka see koher oleks! Ma ei taha muidu elada, ma maksjan teile korjatud rahast protsentid! olete nõus?“

„Kui teie mulle korjatud rahast 15% maksate, siis wõite minu juures süia ja juua niipalju kui soovite!“

Nende sõnadega lahkus Ljublinski, et wõerale midagi toidupoolist tuua.

Rabbi istus ja toetas pea kae najale.

Ta oli reisuft nähtawasti väga wäsinud.

„Rabbi rabbi!“ — jofistas keegi ta kõrwal, ja lähema tooli tagant tuli Bunane Itski pea nähtawale.

„Ettewaatust!“ jofistas rabbi, „ta ei pea aru jaama et meie tuttawad oleme!“

„Ta ei tule selle peale, aga mõtelge midagit wälja, et ma õõjeks siia wõifsin jääda.“

Seljal ajal minutil ilmus Schliome, „schaks“ (herneid), kletskid ja peekri täit rofina wiina tuues.

„Ma arwan, — teil ei ole midagit selle wastu et minu wenna poeg Itski siin minuga ühes magaks?“ — küsis rabbi.

„Oh siis Bunane Itski on teie jugulane?“ wastas Schliome wähe imestanult, „pean tunnistama, et ma selle üle, et teil farnane wennapoeg on, kademat meelt ei tunne! Ta on juur „ganef“*) ja tema eest peab hoidma!“

„Nimelt selle pärast! Ma tean seda ja tahan tema eest hoolitfeda.“

„Kui ma ära jõidan, siis wõtan teda Galitfiasse kaasa. Püha kiri ütleb: kui inimene langeb, siis piad ja teda awitama.“

Bunane Itski ronis laua alt wälja.

Rabbi ja Schliome istufiwad laua taha.

*) kelm

Rabbi hakkas jööma.

„Millal jõitšite teie Galitšiašt wälja?“ küüsis Schliome.

„Minewa neljapäewal.“

„Ja kōit see aeg jõitšite?“

„Jah läbi Berliini Hamburgisše, jeal istujin ma laewa peale, mis mind siia tõi.“

„Koh, jarnasel korral peate teie õige wäsinud olema, ja heidate heameelega kōhe magama.“

„Ma jean, teile kōhe ajeme walmis.“

„Tule, Jtški, ja aita mulle patjajid tuua!“

„Dajš tuleb ja aitab!“ ütles rabbi.

Waewalt jõudsiwad Schliome ja Jtški ukse taha, kui esi-meje nägu wihašt kōfku kistus ja ta rusikatega noore juudi kallale tormas.

„Sina, sina „ganef“, sina wõllaroog!“ — möirgas ta, ma kågistan sind ije oma kättega ära! Keda ja minu ma-jasše tōid?“

„Keda mull tuua oli Wancleben? küüsis Jtški hirmu pärast lōdijedes — ma tōin rabbi . . . on mull jelles süüdi?“

„Et jull jõnad kōrku kinni jääsiwad!“ karjus Schliome — „sina nurjatu, mis rabbi see on?“

„Da jōōb „baršhtoo’d“ (õhtuõōōt) ilma et jeda õn-nistakš?“

„Aga „šhabas“? ta ei tea siis, et šhabas; jõita ei tohi“
Nende jõnadega tormas ta Jtški kallale, tugewa hoobiga lōi ta jelle jalust maha ja hakkas kågistama.

„Sa ütled mulle kes ta on?“

„Kui ei, siis kågistan ma sinu’ nagu kasši poja ära!“

„Kes see wõllanägu on? üttele!“

„Laske mind lahti! — kähistas Jtški, — „ma räägin teile kōit, laske ainult lahti!“

„See — see . . . Holmes!“

„Da otšib siit ühte juuti . . . jeda, kes kastiga tuli . . .“

„Ma ei tea, mišpärast ta teda otšib!“

Schliome silmad lōiwad jarama.

Da wōttis põuest palwerihmad ja sidus nendega Jtški kōed ja jalad kinni, siis wōttis ta musta nartju ja toppis juhu.

„Nii!“ ütles ta, „lame siin nurjatu. Ma ei tea mis sinuga sünnib, aga ma arvan ja sõidad Themsesse!“

Siis pööras ta ukse poole.

„Sa jattusid minu juurde, herra Holmes!“ — kähistas ta läsi rufilasje pigistades — aga Jumala pärast, tagasi ja enam ei pease! Themse on sügaw jõgi ja waitib nagu haud! Darwis jellest Kosikowile teatada!“

Ta awas madala ukse ja läks maja taga olevale wäljetele gallerile, millest tumedad jõe laened mööda woolasiwad. Ta tõi redeli ja pani seina najale.

Oli niisugune paks udu, et ta üsna kalda lähedal seiswatest laewadest teda wõimata näha oli.

Mööda redelit ronis Schliome üsna katuse all olewa augu juurde, mida tuipuurits wõis pidada. Senna jõudes loputas ta augu ees olewa laua peale.

„See lahti Kosikow!“ — jostistas ta, „see olen mina Schliome!“

Laud tõmmati seeft poolt ära ja inimese pea tuli nähtawale, milles direktor Tschinijewi Nikolajewit ära oleks tunnud.

„Mis on juhtunud?“ — küsis ta Schliomelt — ähwardab meid mõni hädasoht?“

„Sherlock Holmes on minu juures!“

„Araneetud! Ma olen kadunud!“

„Kui ja kõik oled walmis tegema, siis ei ole weel kõik kadunud!“ — ütles Schliome. Tule, meie oleme kahekesi — ta heidab kohe magama — kui ta tule ära kustutab, tungime meie tema kallale, jeome kinni — ja Themsesse!“

„Olgu nii!“ ütles Kosikow ja ronis august wälja.

Nad tuliwad galleri peale ja arutasiwad weel kord oma plaani hästi läbi. Schliome pidi Holmesile aseme walmis tegema ja kui see magama heidab, tule ära kustutab, siis kargawad nad tema kallale.

Rääkijad ei pannud sugugi tähele, et nende jutu ajal galleriil, weikene paat sõitis, milles keegi kalamees istus.

Waewalt jõudsiwad need wõrukaelad gallerii pealt ära minna, kui kalamees üles tõusis ja nõbrist redeli gallerii käsipuu külge wiskas.

Minuti jookjul oli ta juba üleval. Nähtavasti oli ta väga ärritatud.

See oli Harry Taxon, kes Salapolitseiniku käsu peale sinna sõitis ja nüüd märguandmiselt ootas, millal sisse tungida. Ta oli kõik pealt kuulanud.

Maaja sissejõeade oli temale võeras, ja ta ei teadnud kuhu minna, nii et mõrtsukatega kokku ei puutuks, sest jarnasel korral, kes oleks siis tema õpetajale abiks.

Ta võis politseisse teatada, aga see on wahest hilja.

Rojilow ja Schliome otsustasivad kiirelt talitada.

Ilma et Harry kaua järele oleks mõtelnud, liikas ta ukse, mille taha need kadusivad, lahti.

Ta astus pimedasse koridori, aga kartis laternat põlema jüüdata, et sellega ennast mitte wälja anda.

Pikkamisi edasi liitudes, astus ta korraga mingi pehme asja peale, mis liigutama hakkas. Ta kummardas ja katjus — Punane Jtski.

Kiirelt ilma hädaohu peale vaatamata jüüitas ta laterna ja kustutas ta kohe, siisgi tundis ta selle aja jees oma hea tuttawa ära.

Wiivitamata wabastas ta selle kõidikutest ja kaitstust.

„Herra Holmest tahetajse tappa!“ ütles Jtski.

„Ma tean jeda, aga kus ta on?“

„Jstub all toas!“

„Teda on tarwis peasta!“

„Weel on aega. Wana Schliome läks temale sinna ajel walmistama. Dota, mõrtsukas! Nüüd õiendame meie omad arwed! Jofistas ta hambaid kiristades, nüüd massan ma sulle protfentidega!“

„Ära plära, parem katju teada jaada, mis all tehakse!“ ütles Harry.

„Dodate mind siin!“ jofistas Jtski.

Djawasti ja ettemaatlikult nagu kajs ronis ta pimeduses trepist alla.

„Tulge minu järele . . . nad on oma kohtadel.“

Harry ruttas talle järele.

Ala jõudes pani ta kõrva vastu toa ust, milles Holmes ja Schliome wiibiswad.

"Aga kus see teine on?" küsis Harry tafa.

"Ta on teinepool küljes, teise ukse taga."

Schliome palus Holmesi magama heita.

"Homme wiin ma teid jenna, kus teie hääd raha saate." rääkis ta. Aga niid heitke magama, kell on juba üksteist!"

"Aga kuhu teie lubate mind heita?" küsis Holmes.

"Kahjuks ei ole mull teist tuba peale jelle! heitke jelle sohwa peale. Padjasid tõin ma teile küllalt, arwatawasti saate üsna rahul olema!"

"Änan teid! Heidan magama! Aga kas teie ka heidate?"

"D, ja! homme pean ma warem üles tõusma!"

Sel jamal minutil kuulis Holmes tafaast loppimist seinast. Ta kuulatas.

Ta jai aru — see oli wangide keel, mida ta hästi mõistis. Schliomega juttu ajades, kuulas ta ka jeda loppimist tähelepanelikult.

Hoobid tähendasid:

"Hoia! surm!"

Holmes pööras seinast poole ja naeratas.

"Noh heidame magama!" ütles ta, "hääd ööd Schliome! Teie teate, et inimene, kelle pea peal rabbi õnnistaw käsi wiib, võib rahulikult uinuda, lubage ma õnnistan teid, Nende sõnadega tõstis ta käed ülesse. Schliome kummardas.

Seljamal filmapilgul wajasid jalapolitseiniku rusikad wälgu kiirusel kelmi pea pihta.

Suut langes häält tegemata maha.

Sel jamal minutil tehti üks lahti ja kuulmata jammudega astusid Taron ja Jtski tuppa.

"Seal teinepool ääres seisab teine!" ütles Jtski.

"Ukse taga?"

"Schirmi warjul.

Ta pidi Schliome märguandmise peale siia tungima, kui teie magama heidate."

"Wai nii? Ei ma'ja teda siis oodata lasta.

Anname talle signali!"

"Aga mil wiisil?"

"Mina heidan woodi — see tarwis kinni siduda, seinast äärde tõnmata ja teiega kinni latta, nii!"

"Nüüd heidan ma koha magama ja puhun tule ära —

taja! Harry ja mine kapi taha — nii! ja sina Jtski hüüa taja jeda kelmi.

"Noh haffame peale!"

Da heitis woodisje ja puhus küünla ära. Mõni aeg walitjes sügaw waitus. Wiimaks jofistas Holmes:

"Aeg on käes!"

"Jtski astus ufje juurde, tegi jelle lahti ja andis märku.

"Tule siia on juba paras aeg!"

Nikolajew — Rosilow astus fisje. Da hiilas pimedujes nagu ilwes. Kurjategija jäi jeisma. Da tahtis oma filmi pimedujega ära harjutada. Lõpuks jeletas ta keha mis johwa peal lames ja tõmbas taskust pika terawa noa wälja.

Da hiilis johwa juurde, kummardas ja tõstis kää sõjariistaga ülesje . . .

Sel filmapilgul. kui ta nuga magaja rindu pistas tahtis, haaras raudne käsi tema kõrist finni. Käe pihta mille nuga oli, jai ta tugewa hoobi, nii et sõja riist maha kukkus.

Sherlock Holmes hüppas johwa pealt ülesje ja pööras rewolvri otja kurjategija poole, kellega Harry pimedujes wõitles.

"Noh, herra Rosilow, teie olete mängu kautanud," ütles ta, "nüüd olge wagane, muidu ma lasen!"

Aga wõllanägu rabeles end Daxoni kätte wahelt lahti, siis wirutas Holmes kõigest jõust hoobi rindu.

Rosilow kukkus maha. Da ei jõudnud weel ülesje tõusta, kui tal käd juba raudus oliwad.

Mõistujeta maas lamewa Schliomega tehti jedasama.

Harry joolis politsei järele.

Waewalt oli jee ilmunud, kui Holmes briljantide otsimist alustas. Da leidis nad pööningult, jelle jama karbikejega, kuhu Pieton nad peitnud oli kõik kivid oliwad alles.

Niijaama leiti ka tsirkusest ära toodud kast.

Kui Nikolajew Pietoniga filmi filmi wastu pandi, tundis wiimane temas oma jelttimeest Rosilowi Duulast ära.

Rosilow tuunistas puhtajüdamelijelt kõik ülesje.

Dall oli kallidest briljantidest kassu ja ta otjustas neid ära warastada.

Selleks otstarbeks mõtles ta enne kuulmata abinõu wälja, kuidas Pietoni warakambrisse peafeda. Wiimane näitas talle jeda briljantide jaamise juures.

Da leidis omale ka abilise. See oli noor akrobat, kes juure taju lootuses, jarnase kardetawa ettewõttega nõusje heitis.

Siis, et jaagi jägamisest peafeda, toimetas ta selle meile juba teatud kombel kõrwale.

Rosikow mõisteti eluksajaks sunnitudle. Schliome sattus kimmeks aastaks paranduse wangiroodu.

Sherlot Holmes sai ühels Pietoni paremaks sõbraks, teda ta oma osawa tegewuse läbi pankroti jäämise eest peastis.

Londoni ajalehed jutustasiwad pikalt ja laialt sellest sündmusest.

Kui kuulus jalapolitseinik lord jälle ühel ilusal õhtul Splendid klubi ruumides wiibis, walmistasiwad temale noored lordid hiilgawa wastuwõtmise.

Lordid Billington ja Spenjer wiisiwad ta kõrwale.

Zumala pärast, herra Holmes, palusiwad nad, „ärge enam meie õnnetumat kihlwedu meelde tuletage.

„Teie olete mõlemad kautanud,“ tähendas kuulus jalapolitseinik — „selle eest wõitjin aga mina!“

Järgmine, 8 lugu, ilmub peale pühade.

Naisterahwas

Salapolitseiniku ametis.

Peaaegu wõimata näitab ežite uskuda, et ta naisterahwas niisuguses ametis wõib töötada, mis kõige suuremat julgust, külma werd ja terawat tähelepanemist nõuab, kui meie aga jeda meelde tuletame, et naisterahwas nii mõnelgi tööpõllul juba niijama hästi töötab, kui meesterahwasgi, siis kaob kõik kahtlus, iseäranis weel jellepärast, et terased Ewa tütreid enamiiste weel kawalamad on, kui meesterahwad ja salapolitseiniku ametis on jee palju wäärt.

Ethel King

on jelle wahwa nais-salapolitseiniku nimi, kes muidugi Ameerikas, kus kõik uued imed sünniwad, ülesastunud on. Tema isamaa on tais waimustust tema ojawate ja ülikawalate uuri-
miste üle ja kõik kurjategijad wihtawad teda kui surma ja kardawad kui tulb.

Smelikul wiisil on tema abilijsiks üks

Ameerikas elaw eestlane Kaarel (Charley) Lutsjepp

hakanud, kelle läbi meie mõned uurimised ilmutada võime. Ameerikas oli Ethel Kingi uurimiste ilmumine rahwa poolt nii tormilist wastuwõtmist leidnud, et politsei pealetungivate ostjate seas korda pidama pidi.

Geesti keeles ilmuvad Ethel Kingi uurimised W. Seppa kirjastusel Tallinnas, Pikkas nül. № 64. Esimene anne:

„Beetruse kloostri kuriteod“

ilmub mõne päewa pärast. Tga jutt maksab 10 kop. ja on huwitawa kaanepildiga ilustatud.

Sherlock Holmesi Doyle

päewaraamat.

	kuulutuse hind.	
	Wäljaspoolsel leheküljel,	
	1 lehek. 25 rub.	
$\frac{1}{2}$	" " 15 "	
$\frac{1}{4}$	" " 10 "	
	Seespool 5 " odavam.	

Ükski kriminaal maailmas ei ole juutnud nii üleüldist tähelepanemist oma pääle pöörata ja keegi ei ole niisjuurt uudishimu ja imestust äratades oma ülijuurte waimuannetega nii kumiljaks jaanud, kui Sherlock Holmes oma haruldaste imewärki juhtumiste uurimistega, kus ta alati õiguse, inimese wäärtuse ja auu eest wõitles.

Mille läbi wõitis see haruldane inimene terve maailma tähelepanemise? Mikspärast wärisewad juba kurjategijad, kui nad aga tema nime kuulwad? Kuidas tuleb seletada seda, et kõik rahwad maakera pääl wõidu endale jelle waimurikka kriminalisti juhtumiste kirjeldust ostawad?

Sellepärast, et weel ühelgi salapolitseinikul maailmas nii juurt waimuannet, kindlat tahtmisejõudu, hullu-julgust, terawat mõistust, auusust ja eneseohwerdamist pole olnud, kui jellel inimejel, kes kõik oma elu üleüldisele kajule pühendas.

Kõige raskemad ja keerulisemad kuriteod uuris ta wärga, kõigist raskusest hoolimata. Sellepärast ei ole ta imeks panna, et terve ilm tema kõõjid loeb ja nad kõikidesse teeltesse ümberpandud on. Tema jutud on ühtlasi ka õpetlikud sest nad tuuwustawad lugejaid kõikide rahwakõhude piiridega ja näitawad selgesti, et kuritegu alati kurja palka saab, ja juhatawad, kuidas meie endid mõnikord kavalate kelmide eest taitsena peame.

Geesti keeles ilmub Sherlock Holmes'i päewaraamat W. Sepp'a kirjastusel ja on igast raamatukauplusest ja ka raandtee-jaamades ajalehekappidest jaada, ehk otsekohe wäljandjalt

+++ +++ Tallinnast pilt uul. nr. 64, +++ +++

Jumunud on: 1) Surruhaud tuleornis. 2) Wõitlus maa ja taewa wahel. 3) Kuriteo kunstnikud. 4.) Murulaewa saladus. 5.) Põrgumasin. 6 Werine altar. 7) Lendaw waras.

Pääladud on: Tartus, J. Mäesep'p'a raamatukaupl. käes, Kivijilla juures. Wiljandis, G. Leokese raamatukaupl. Pärnus, P. Toomi raamatukaupluses.

Kuulutusi wõtawad vastu: Kõik pealadud ja wäljandja.

Iga nädal ilmub uus anne.